

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก
จังหวัดบุรีรัมย์

OPINIONS OF PEOPLE TOWARDS THE GOOD GOVERNANCE
ADMINISTRATION OF THE MAYOR OF NIKHOM
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATION
IN SATUK DISTRICT, BURIRAM PROVINCE

ภาคินพนธ์
ของ
นายนรินทร์ วรพัฒน์ผดุง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์

พฤศจิกายน 2552

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาภาคินิพนธ์ของ
นายนรินทร์ วรพัฒน์ผดุง เรียบร้อยแล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ประชัน คะเนวัน)

.....กรรมการควบคุม
(รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์)

.....กรรมการควบคุม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒินันท์ รามฤทธิ)

.....กรรมการสอบ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกิจ จันตะเทียน)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับภาคินิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทียบ สะอองทอง)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. 2552

ชื่อเรื่อง	ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์	
ผู้วิจัย	นรินทร์ วรพัฒน์ผดุง	
กรรมการควบคุม	รองศาสตราจารย์ประชัน ตะเนวัน	ประธานกรรมการ
	รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์	กรรมการ
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒินันท์ งามฤทธิ์	กรรมการ
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	สาขา รัฐประศาสนศาสตร์
สถานศึกษา	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์	ปีที่พิมพ์ 2552

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มจากประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป โดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คนแล้วทำการสุ่มกระจายไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมี 3 ลักษณะ คือ แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบคำถามปลายเปิด (Open-ended Form) ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Reliability) เท่ากับ 0.8791 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลจากการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารงาน คือ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มาก ควรจัดสรรงบประมาณให้ทั่วถึงทุกชุมชน ควรนำหลักธรรมาภิบาลใช้กับการบริหารงานบุคคลด้วย

TITLE	Opinions of People Towards the Good Governance Administration of the Mayor of Nikhom Subdistrict Administrative Organization in Satuk District, Buriram Province		
AUTHOR	Narintra Worraphatpadung		
ADVISORS	Associate Professor Prajan Kanawan	Thesis Advisor	
	Associate Professor Prasit Suvanparak	Co-advisor	
	Assistant Professor Wuttinan Ramrit	Co-advisor	
DEGREE	Master of Public Administration	MAJOR	Public Administration
SCHOOL	Buriram Rajabhat University	YEAR	2009

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the opinions of people towards the good governance administration of the mayor of Nikhom subdistrict administrative organization in Satuk District, Buriram Province. The subjects were 381 local people in Nikhom subdistrict administrative organization with at least 18 years old, selected by using the Table of Krejcie & Morgan. The research instrument was a 3-part questionnaire including checklist, a rating scale, and open form with its reliability at 0.8791. The collected data were analyzed by percentage, mean and standard deviation. The results were as follows :

1. The opinions of people towards the good governance administration of the mayor of Nikhom subdistrict administrative organization both as a whole and in each aspect were at "much" levels.
2. The additional suggestions about the administration revealed that the officers should : 1) support people to participate more in all activities ; 2) allocate the budget throughout all communities ; and 3) bring and apply the good governance in personnel management.

ประกาศคุณูปการ

ภาคินพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง โดยได้รับความอนุเคราะห์จากบุคคลหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ประจัน คณะวัน ประธานกรรมการควบคุมภาคินพนธ์ รองศาสตราจารย์ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วุฒินันท์ รามฤทธิ์ กรรมการควบคุม ภาคินพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเรียบร้อย และ ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ได้เชื้ออำนาจและประสานงานในการจัดทำภาคินพนธ์เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ คือ รองศาสตราจารย์ ดร.สมมาตร ผลเกิด ดร.ผดุงชาติ ยงค์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิตยา บรรณประสิทธิ์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือสำหรับ ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ นายกองก้องการบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอเสถียร ที่ให้ความอนุเคราะห์ ผู้นำ หมู่บ้านที่ได้กรุณาอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และญาติพี่น้องทุกคนที่ให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา

ประ โยชน์และคุณค่าอันพึงเกิดขึ้นจากการทำภาคินพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบบูชาพระคุณแต่ บิดา มารดา บุรพจารย์ คณาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน ที่อบรมสั่งสอนให้เกิดสติปัญญา ความรู้ และ วิชาชีพ ตลอดจน ชี้นำคุณธรรมในการดำเนินชีวิตแก่ผู้วิจัย

นรินทร์ วรพัฒน์ผดุง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น.....	13
รูปแบบโครงสร้างอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล.....	16
แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี.....	19
บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์.....	25
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
3 วิธีดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	33
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	38
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	50
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	50
วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
สรุปผลการวิจัย.....	51
อภิปรายผล.....	52
ข้อเสนอแนะ.....	55
ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้.....	55
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป.....	57
บรรณานุกรม.....	58
ภาคผนวก.....	62
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	63
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือ.....	67
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม.....	69
ภาคผนวก ง แบบสอบถามสำหรับการวิจัย.....	71
ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	78
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	80

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	32
2 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	38
3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการ บริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน.....	41
4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการ บริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรม.....	42
5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการ บริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรม.....	43
6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการ บริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใส.....	44
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการ บริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วม.....	46
8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการ บริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ.....	47
9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการ บริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักประสิทธิภาพ.....	48
10 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการ บริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์.....	49

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 ประเทศไทยประสบกับปัญหาภาวะวิกฤตเศรษฐกิจการเงินที่ร้ายแรงมากกว่าที่ผ่านมา จนรัฐบาลไทยภายใต้การนำของพลเอกชวลิต ยงใจยุทธ ตัดสินใจกู้วิกฤติเศรษฐกิจ ด้วยการเจรจาขอความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ซึ่งกองทุนการเงินระหว่างประเทศได้ตกลงให้ความช่วยเหลือเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและกำหนดเงื่อนไขการปฏิรูประบบราชการอันเป็นกลไกส่วนหนึ่งในการสร้างธรรมาภิบาล (Good Governance) โดยมีประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการจัดบทบาทของภาครัฐให้เหมาะสมในสังคม ซึ่งรวมถึงการกระจายอำนาจหน้าที่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การสร้างระบบการตรวจสอบเพื่อความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของสาธารณชนเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อราษฎรบังหลวง

การปกครองตนเองโดยรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Self Government) เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาประเทศและมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานพัฒนาชนบทให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง อันเป็นการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ท้องถิ่น และประเทศชาติโดยรวม

องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่สุดซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น สามารถดำเนินกิจกรรมต่างๆ ได้ตามกฎหมายโดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญต่อชุมชนในลักษณะที่เป็นองค์กรพื้นฐานของท้องถิ่น และเป็นกลไกที่สำคัญต่อการบริหารการพัฒนาในระดับตำบลทั้งในทางทฤษฎี และในทางปฏิบัติ โดยในทางทฤษฎีมีความเชื่อว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีแนวโน้มว่าจะมีศักยภาพสูงในการพัฒนาชนบท เป็นองค์กรที่มีพลังของประชาชนในท้องถิ่นอยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและทรัพยากรต่างๆ ในชนบท จึงน่าจะรู้ปัญหาความต้องการที่แท้จริงรวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี อันจะส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสิ่งแวดล้อมในชุมชน และเป็นองค์กรที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานและจัดการทรัพยากรและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัวมากขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำแหน่งแทนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 นับตั้งแต่ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อ วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงานในระดับตำบล โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของสภาตำบลทั่วประเทศออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ (โกวิท พวงงาม 2544 : 170) 1) รูปแบบ "สภาตำบล" ได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล อันได้แก่ สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 150,000 บาท 2) รูปแบบ "องค์การบริหารส่วนตำบล" (อบต.) ตั้งขึ้นจากสภาตำบลที่มีรายได้ (โดยไม่รวมเงินอุดหนุน) ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลมีเจตนารมณ์ ดังนี้คือ เพื่อกระจายอำนาจการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาภายในตำบล และตอบสนองความต้องการของประชาชน อำนาจที่รัฐมอบให้ต้องมีขอบเขตตามที่รัฐกำหนด เพื่อเปิดโอกาสให้หน่วยบริหารราชการท้องถิ่นปกครองตนเอง ทำหน้าที่และกิจกรรมเพื่อพัฒนาและบริหารตามสมควรให้มีการปกครองที่เข้มแข็งเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล รัฐบาลกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้หลายทางรวมทั้งเงินอุดหนุน เพื่อเสริมสร้างแนวคิดประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยให้มีกระบวนการสอดคล้องกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย มีการเลือกตั้ง มีการถ่วงดุลอำนาจระหว่างฝ่ายสภา กับฝ่ายบริหาร และที่สำคัญส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างกว้างขวางในการเสนอแก้ไขปัญหา รวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

จากเจตนารมณ์ดังกล่าว จะเห็นว่าการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลมีลักษณะตรงตามองค์ประกอบของธรรมาภิบาล (Good Governance) ในประเด็นหลัก ๆ หลายประเด็น โดยเฉพาะหลักการมีส่วนร่วมของสาธารณชน (Public Participation) หลักความโปร่งใส (Transparency) ซึ่งถือได้ว่าเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการกำหนดความสำเร็จ หรือความล้มเหลวขององค์การบริหารส่วนตำบล

จึงกล่าวได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรที่มีความสำคัญยิ่งในการบริหารงานพัฒนาในระดับตำบล เป็นองค์กรที่ได้รับการคาดหวังว่าจะเป็นหลักหรือเป็นแกนนำที่สำคัญในการพัฒนาที่จะแก้ไขปัญหาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองในระดับตำบล ตลอดจนกระตุ้นให้ประชาชนในพื้นที่ได้ตื่นตัวและร่วมกิจกรรมพัฒนาในด้านต่างๆ แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าความสามารถในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามนโยบายรัฐบาลที่มุ่งหวังให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรดำเนินงานพัฒนาในท้องถิ่นนั้นประสบผลสำเร็จแตกต่างกัน

ออกไป ความสำเร็จในการพัฒนาส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งตามกฎหมายยกฐานะขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 60 ได้กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นตัวแทนขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนั้นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทและมีความสำคัญต่อการบริหารงานพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล หากนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบริหารงาน โดยยึดหลักธรรมาภิบาล คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า แล้วเป็นที่เข้าใจกัน โดยทั่วไปว่า ถ้าระบบการบริหารมีความยุติธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาร่วมกัน นอกจากจะทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีบรรยากาศการทำงานแบบมีส่วนร่วมและมีประสิทธิภาพยังสร้างความน่าเชื่อถือให้กับองค์กรสามารถนำไปสู่ความโปร่งใสในองค์การบริหารส่วนตำบลและลดการทุจริตซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังที่ผ่านมามากได้ ซึ่งในอดีตนั้น ได้มีการทุจริตเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของครุภัณฑ์ที่นำมาใช้ในองค์การบริหารส่วนตำบล เช่น ไม้กวาดราคาปกติลำละ 25 บาท แต่องค์การบริหารส่วนตำบลได้ทำการซื้อไม้กวาดในราคา 45 บาท เป็นเหตุที่ทำให้เกิดความไม่คุ้มค่า และไม่โปร่งใสในการดำเนินงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แต่ในปัจจุบันประชาชนเริ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น จึงทำให้การทุจริตลดลง

ดังนั้นในการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงการบริหารจัดการภายในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวมให้ดียิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์
2. เป็นสารสนเทศในการนำไปพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมและองค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอเสถียร จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 6 ด้าน ดังนี้ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และด้านหลักความคุ้มค่า

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอเสถียร จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 15 หมู่บ้าน จำนวน 6,384 คน (คณะกรรมการเลือกตั้งจังหวัดบุรีรัมย์. 2550 : 78)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน แล้วทำการสุ่มกระจายไปยังหมู่บ้านต่างๆตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ประการ ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอเสถียร จังหวัดบุรีรัมย์

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจความหมายของคำศัพท์เชิงปฏิบัติการที่ใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงให้คำนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

1. ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่ถูกวัดจากสิ่งเร้าและมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาเป็นระดับสูงต่ำมากน้อย วิธีการวัดความคิดเห็น โดยมากจะใช้การตอบแบบสอบถามทำให้ทราบความคิดเห็นของบุคคลต่างๆในสังคม

2. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล หมายถึง การบริหารงานตามบทบาท หน้าที่ของผู้บริหาร รวมถึงการดำเนินงาน การปฏิบัติงาน ตามหลักการพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล ใน 6 ประการ ได้แก่

2.1 หลักนิติธรรม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติเกี่ยวกับการครากฎหมาย กฎข้อบังคับให้ทันสมัย และเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของคนในชุมชนและชุมชนยอมปฏิบัติตามกฎหมาย

2.2 หลักคุณธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานที่ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดหลักความถูกต้องให้เป็น ไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้

2.2 หลักคุณธรรม หมายถึง การปฏิบัติงานที่ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยึดหลักความถูกต้องให้เป็นที่ไปตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้

2.3 หลักความโปร่งใส หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบได้ โดยถือปฏิบัติในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบตามพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2539

2.4 หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ได้แก่ การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้บริหาร การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การแสดงความคิดเห็น การประเมินผลงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล

2.5 หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างเคร่งครัด โดยคำนึงถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อประชาชน ได้แก่ การตระหนักในหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อประชาชน ใส่ใจต่อปัญหาของชุมชนมีความกระตือรือร้นในการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้บรรลุผลและกล้ายอมรับผลการกระทำ

2.6 หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้ทรัพยากร งบประมาณ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน ได้แก่ การจัดซื้อจัดจ้างที่มุ่งให้เกิดการประหยัด มีการจัดลำดับขั้นการดำเนินงาน การจัดตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณ

3. องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลนนิคม อำเภอเสดึก จังหวัดบุรีรัมย์

4. นายกององค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง นายกององค์การบริหารส่วนตำบลนนิคม อำเภอเสดึก จังหวัดบุรีรัมย์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอเสด็จ จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งในการนำเสนอการประมวลเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการวิจัยนี้ จะแยกกล่าวในหัวข้อต่าง ๆ เพื่อกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร
3. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น
4. รูปแบบโครงสร้างอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล
5. แนวคิดเกี่ยวกับหลักบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี
6. บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอเสด็จ จังหวัดบุรีรัมย์
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็น

ความหมายของความคิดเห็นนั้น มีผู้ที่ให้ความหมายและคำจำกัดความไว้หลากหลายด้วยกัน ทั้งที่คล้ายกันและแตกต่างกันออกไป ดังต่อไปนี้

ศรีสมบูรณ์ เข้มกมล (2538 : 47) กล่าวว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความรู้สึกหรือความเชื่อมั่นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเกิดจากการประเมินผลสิ่งนั้น หรือเหตุการณ์นั้นโดยมีอารมณ์ ประสบการณ์สภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการแสดงออกซึ่งอาจถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ความคิดเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา การแสดงความคิดเห็นอาจทำได้ด้วยคำพูดหรือการเขียนก็ได้

นพมาศ ชีรวะดิน (2539 : 99) กล่าวว่าความคิดเห็นนั้นถูกจัดว่าเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือเขียน มนุษย์นั้นพูดจริงจากใจ พูดตามสัญชาตญาณหรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตาม แต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้ คนส่วนใหญ่มักถือว่าสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความในใจ ด้วยเหตุนี้จึงนิยมกันมากที่จะสำรวจความคิดเห็นต่อสิ่งใดสิ่ง

หนึ่ง หรือเรียกว่า การสำรวจประชามติ (Poling) จึงอาจกล่าวได้ว่าการห้อยประชามติเป็นเครื่องมือสำคัญทางวิชาการที่ใช้ศึกษาและสำรวจการแสดงออกทางความคิดเห็นในปัจจุบัน

ชยากร เทศะบำรุง (2544 : 6) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะความคิดเห็นจะเกี่ยวข้องกับทัศนคติและค่านิยมโดยเป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับจิตลักษณะของบุคคลหรือสังคม ค่านิยมเป็นเรื่องราวทางจิตอย่างกว้าง ๆ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

จากนิยามและความหมายของความคิดเห็นดังกล่าวมานั้น สรุปได้ว่า ความคิดเห็นคือการแสดงออกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งเกี่ยวกับความเชื่อรวมถึงความรู้สึก โดยอาศัยพื้นฐานที่ได้จากการเรียนรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมเป็นส่วนช่วยในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งจะแสดงออกโดยการพูด หรือการเขียน และอาจแสดงออกได้ทั้งทางบวกหรือทางลบ ทั้งนี้ความคิดเห็นอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ความสำคัญของความคิดเห็น

การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาหาความรู้สึกของบุคคล กลุ่มคน ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นการใช้ประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบายหรือการเปลี่ยนแปลงระบบงาน เพราะจะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและความพอใจของผู้ร่วมงาน

โยธิน ศันสนยุทธ และคณะ (2546 : 46 ; อ้างถึงใน ชยากร เทศะบำรุง. 2544 : 7) กล่าวว่า การศึกษาความคิดเห็นมีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างมาก เพราะทำให้เราทราบความต้องการของบุคคลต่าง ๆ ในสังคมสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของผู้กระทำว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร จากความคิดเห็นของผู้ได้รับประโยชน์ เพื่อให้ผู้กระทำได้ทำการปรับปรุงพฤติกรรมทัศนคติของผู้ถูกกระทำให้ดีกว่าเดิม ตัวอย่างที่เห็นได้ง่าย เช่น กิจการค้าของบริษัทเอกชน โดยเฉพาะสถานีโทรทัศน์จะสอบถามความคิดเห็นของผู้ชมรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ อยู่เสมอ เพื่อจะได้นำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีกว่าเดิม

โทมัส (Thomas. 1971 :12 ; อ้างถึงใน กนกศักดิ์ แสงเงินอ่อน.2544 : 30) กล่าวว่า ความคิดเห็น โดยทั่วไป ต้องมีองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ บุคคลที่ถูกวัด สิ่งเร้า และมีการตอบสนองซึ่งจะออกมาเป็นระดับสูง ต่ำ มาก น้อย วิธีวัดความคิดเห็นโดยมากจะใช้การตอบแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

เบสท์ (Best. 1997 : 28;อ้างถึงใน สุกิจ เหลืองสกุลไทย. 2544 : 6) ได้เสนอแนะว่า วิธีที่ง่ายที่สุดในการจะบอกถึงความคิดเห็นก็คือการแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ เพราะจะทำให้เห็นว่าความคิดเห็นจะออกมาในลักษณะเช่นไร ก็ได้สามารถทำตามความ

คิดเห็นเหล่านั้นได้ หรือในการวางนโยบายใด ๆ ก็ตาม ความคิดเห็นที่วัดออกมาได้จะทำให้ผู้บริหารเห็นสมควรหรือไม่ในการที่จะดำเนินนโยบายหรือล้มเลิกไป

จากแนวความคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นที่กล่าวมาอาจสรุปได้ว่า ความคิดเห็นมีองค์ประกอบ 3 อย่างคือ บุคคลที่ถูกวัดสิ่งเร้า และมีการตอบสนองซึ่งแสดงให้เห็นถึงจำนวนร้อยละของคำตอบในแต่ละข้อความ ซึ่งสะท้อนให้เห็นพฤติกรรมของผู้กระทำว่าดีหรือไม่ดี เพื่อให้ผู้กระทำได้ทำการปรับปรุงพฤติกรรมของผู้ถูกกระทำให้ดีกว่าเดิม

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหาร

การบริหารองค์การหรือการจัดการองค์การเป็นเรื่องสำคัญเพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการคงอยู่และความเจริญก้าวหน้าขององค์การ ความรู้เรื่องการบริหารองค์การจะช่วยให้องค์การสามารถตั้งวัตถุประสงค์ได้ถูกต้องเหมาะสม และช่วยให้การดำเนินการ ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การบริหารไม่ใช่เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับการแจกแจง วิเคราะห์ และตัดสินใจเพื่อให้ได้รับความสำเร็จเท่านั้นแต่เป็นการเกี่ยวข้องกับการ ใช้คน วัสดุ อย่างมีประสิทธิภาพด้วย กิตติมา ปรีดีคิดถก (2539:3) ได้กล่าวว่า “การบริหารหรือการจัดการจะมีขึ้นในทุกแห่งขององค์การนั้นๆ และสิ่งที่ก่อให้เกิดความสำเร็จขององค์การคือ คุณภาพของการบริหารหรือการจัดการที่มีประสิทธิภาพ” องค์การส่วนมากที่ประสบกับความล้มเหลวจะมีสาเหตุสืบเนื่องมาจากการขาดประสิทธิภาพในการทำงาน และการบริหารที่ไม่มีประสิทธิภาพแทบทั้งสิ้น

ความหมายของการบริหาร

การบริหารนั้นเกิดขึ้นเมื่อมนุษย์มาอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อทำงานสนองความต้องการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเมื่อมีการทำงานร่วมกันเพื่อจุดหมายเดียวกันย่อมมีการบริหาร ดังนั้นการบริหารย่อมมีความคู่กับสังคมเพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคม (Social Animal) การอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มนั้นอาจมีชื่อเรียกกลุ่มต่างๆ กัน เช่น ประเทศ โรงเรียน วัด ธนาคาร ชุมชน โรงงาน เป็นต้น ซึ่งอาจจะเรียกชื่อเป็นอย่างเดียวกันได้ว่า เป็นองค์กร (Organization) ซึ่งเป็นศูนย์รวมของคนและกิจกรรมนับว่าการบริหารเป็นหัวใจสำคัญต่อการส่งผลถึงความสำเร็จของงานเนื่องจากการบริหารเป็นกระบวนการที่ต้องนำองค์กรให้ไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ การบริหารงานนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันไป ดังนี้

เสริมชัย ชยมงคล (2539 : 1-2) ให้ความหมายว่า การบริหาร หมายถึง การปกครอง (Government) การดูแลรักษาหมู่คณะและการดำเนินงานหรือการจัดการ (Management) กิจกรรมต่างๆของหมู่คณะหรือองค์กรต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปตามนโยบาย (Policy) และวัตถุประสงค์

(Purposes / Objectives) ขององค์กรนั้นๆ ด้วยคิมีประสิทธิภาพ (Efficiency) การบริหารองค์กรต่างๆ จึงเป็นงานในหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการปกครองบังคับบัญชา (Supervision and Control) การพิจารณาวินิจฉัย (Consideration) การตัดสินใจ (Decision) และการสั่งงาน (Command Ordering) ตามลำดับชั้นในสายบังคับบัญชา (Chain of)

อุทัย หิรัญโค (2535: 1-3) ได้ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่าการบริหารมีหลายลักษณะ คือ ลักษณะที่เป็นวิชาการลักษณะที่เป็นกิจกรรมในลักษณะที่เป็นวิชาการนั้นมีผู้เข้าใจว่าเป็นศาสตร์ หรือศิลป์ที่ยังไม่สามารถพิสูจน์ให้เห็นได้แน่ชัดเพราะเป็นไปได้ทั้งสองอย่างตามความคิดเห็นของแต่ละฝ่ายในลักษณะที่เป็นกิจกรรมหมายถึง การปฏิบัติของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหมายถึง การกระทำต่างๆของบุคคลหลายคนเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จในสิ่งที่ประสงค์บุคคลที่เข้าร่วมกันทำงานนั้นมีความสัมพันธ์กันทางสังคมด้วย

สมยศ นาวิการ (2536 : 6) กล่าวไว้ว่า หมายถึง กระบวนการวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การควบคุมสมาชิกขององค์การและการใช้ทรัพยากรอื่นๆเพื่อความสำเร็จในเป้าหมายที่องค์การกำหนดไว้

เจริญผล สุวรรณโชติ (2542 : 260) ซึ่งได้ให้ความหมายของการบริหารว่า คือ งานหรือกิจกรรมที่ทำให้้องค์การสามารถผลิตตามความมุ่งหมายขององค์การออกมาให้มีคุณภาพและปริมาณที่ดีที่สุดเพื่อให้้องค์การนั้นเป็นที่ยอมรับของสังคมหรือ้องค์การอื่น ๆว่าเป็น้องค์การที่ดำเนินงานตามเป้าหมายได้อย่างแท้จริงจนทำให้งานนั้นมีประสิทธิภาพสูงสุด

สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์ (2543 : 21-23) กล่าวถึง ความหมายของการบริหารว่าหมายถึง การตัดสินใจดำเนินการที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมที่ได้มีการวิเคราะห์และประเมินจุดอ่อน จุดแข็งขององค์กรไว้ล่วงหน้า ซึ่งอยู่ภายใต้ขอบเขตของข้อจำกัดที่มีอยู่ ทั้งด้านบุคลากร การเงิน เทคโนโลยี และ โครงสร้างอื่น ๆ เพื่อนำองค์กรให้ไปสู่ทิศทางที่เป็นไปได้ โดยสรุปตามนัยความหมายของการบริหารดังกล่าวแล้วนั้นการบริหารเป็นกระบวนการหนึ่งของสังคมของกลุ่มบุคคลที่มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกันเพื่อให้หน่วยงานหรือองค์กรบรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยต้องอาศัยปัจจัยต่างๆ คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ การจัดการและเทคโนโลยี ตลอดจนวิธีการต่างๆ มาเป็นเครื่องมือในการบริหารให้บรรลุผลตามเป้าหมาย ซึ่งสามารถแยกออกเป็นลักษณะที่สำคัญ 4 ประการ คือ

1. เป็นกิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป
2. กลุ่มบุคคลร่วมมือกันทำกิจกรรม
3. ทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน
4. ทำกิจกรรมโดยใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม

เมื่อเชื่อมโยงความหมายของการบริหารมาสู่การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงกล่าวได้ว่า ความสามารถของผู้บริหารเจ้าหน้าที่พนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

ความสำคัญของการบริหาร

ในบรรดากิจกรรมต่างๆ ที่จะต้องจัดให้มีขึ้น ในองค์การเพื่อช่วยให้งานดำเนินไปด้วยดี มีประสิทธิภาพและผู้ร่วมงานปฏิบัติงานได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานนั้นเป็นเรื่องของการบริหารหรือการจัดการ ในองค์การซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องรับผิดชอบและทำให้งานดำเนินไปตามเป้าหมาย อย่างไรก็ตามผู้บริหารจะไม่สามารถบริหารได้ดีพร้อมสมความมุ่งหมายขององค์การหากไม่มีความเข้าใจในหน้าที่การงาน ไม่มีความรับผิดชอบในงานที่ปฏิบัติกันอยู่อย่างจริงจัง ความสำคัญของการบริหารนั้น ได้มีผู้ให้ความสำคัญไว้ ตามแนวความคิดของแต่ละคน ดังนี้

พินัส หันนาคินท์ (2542:3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารไว้ว่าในการดำเนินกิจการใดก็ตามจะดำเนินไปด้วยดีต้องมีผู้ที่กระทำไปให้ถึงเป้าหมายโดยถูกต้องรวดเร็ว เปรียบเสมือนการเดินเรือก็ต้องมีคนคอยดูแลองค์ประกอบต่างๆ ที่ทำให้เรือเคลื่อนไปได้ การบริหารจัดการในองค์การจะขับเคลื่อนดำเนินไปสู่เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริงได้ ต้องมีการบริหารจัดการให้งานมีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน ส่วนในองค์ประกอบของกระบวนการบริหารหน่วยงานหรือองค์กร ที่สำคัญต้องมีสิ่งต่อไปนี้มาเกี่ยวข้องอยู่เสมอ ซึ่งได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดหน่วยงาน (Organizing) การบริหารบุคคล (Staffing) การอำนวยความสะดวก (Directing) การควบคุม (Controlling) เป็นต้น ในทางปฏิบัติหน้าที่บางอย่างต้องใช้ศิลปะเข้าช่วยมาก จึงจะทำให้บรรลุผลสำเร็จตามความต้องการได้

วิลเลียม (William, 1953 : อ้างถึงใน สุทธิ สุทธิสมบูรณ์ และสมาน รังสีโยกฤษณ์, 2537:6-7) ได้กล่าวว่า “ หากปราศจากองค์การบริหารแล้ว สังคมก็จะไม่มีหากปราศจากสังคมแล้วมนุษย์ก็ไม่อาจดำรงชีวิตอยู่ได้” มนุษย์เป็นสัตว์สังคมเมื่อมาอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม มีหัวหน้าปกครอง มีการแบ่งหน้าที่ตามลักษณะงานตามความรู้ความสามารถ ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันในหมู่และเผ่าเดียวกัน สังคมชายชาติมีความซับซ้อนมนุษย์ก็เริ่มสร้างระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับขึ้นมาใช้ในกลุ่มหรือเผ่าของตนเพื่อมุ่งหวังให้เป็นบรรทัดฐานในการใช้ชีวิตในสังคมของตนให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุขไม่แก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกันเกิดการเอารัดเอาเปรียบในสังคมหรือกลุ่มนั้นๆ

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงกล่าวได้ว่าการบริหารมีความสำคัญต่อองค์การอย่างยิ่งใหญ่และเกิดเป็นแนวความเชื่อพื้นฐานซึ่งถือปฏิบัติสืบต่อกันมา คือ การบริหารมีส่วนช่วยในเรื่องต่างๆ เช่น ช่วยจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรจัดแบ่งงานกันทำ ปรับปรุงขยายองค์การ กิจกรรมทุกอย่างเป็นไปด้วยดีย่อมต้องมีการบริหารกิจกรรมจึงช่วยให้งานมีประสิทธิภาพ

กระบวนการบริหาร

มีนักวิชาการทางด้านบริหารหลายคนได้ให้ความหมายของกระบวนการในการบริหารหรือจัดการไว้แตกต่างกันไปตามแต่ละความคิดและแนวทางการศึกษาซึ่งท่านเหล่านั้นคิดว่าน่าจะเป็นไปได้และเป็นองค์ประกอบในการบริหารหรือการจัดการซึ่งผู้บริหารจะละเอียดเสียมิได้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารมีนักวิชาการกล่าวไว้ ดังนี้

1. แนวความคิด ของ กุลลิก และเออร์วิค (Gulick and Urwic, 1973 : อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2541: 27) เห็นว่ากระบวนการบริหารมี 7 ประการ ดังมีรายละเอียดดังนี้ คือ

1.1 การวางแผน (Planning: P) หมายถึง การจัดงาน โครงการและแผนปฏิบัติการ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติงานล่วงหน้าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน

1.2 การจัดหน่วยงาน (Organizing: O) หมายถึง การกำหนดโครงสร้างการสร้างอำนาจหน้าที่การแบ่งส่วนงานและการจัดสายงานเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์

1.3 การจัดวางตัวบุคคล (Staffing: S) หมายถึง การบริหารงานด้านบุคคลได้แก่ การจัดอัตรากำลัง การสรรหา การพัฒนาบุคลากรและการเสริมสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี

1.4 การอำนวยการ (Directing: D) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุม บังคับบัญชาและการควบคุมการปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารเป็นหัวหน้าหน่วยงาน

1.5 การประสานงาน (Coordinating - Co) หมายถึง การประสานกิจกรรมด้านต่างๆ ของหน่วยงานเพื่อให้เกิดมีความร่วมมือประสานงานที่ดีและดำเนิน ไปสู่จุดหมายปลายทางเดียวกัน

1.6 การรายงาน (Reporting - R) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานเพื่อให้ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวและความคืบหน้าของกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ

1.7 การงบประมาณ (Budgeting - B) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการจัดทำบัญชีการใช้จ่ายเงินและการควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน

2. แนวความคิดของ ฟาโยล (Fayol, 1916 : อ้างถึงใน กิตติมา ปรีดีดิลก, 2539 : 201) ได้แบ่งหน้าที่และขั้นตอนการบริหารองค์การออกเป็น 5 อย่าง ได้แก่

2.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การจัดวางโครงการการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า

2.2 การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้าง การจัดสายงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์

2.3 การบังคับบัญชา (Commanding) หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบกฎหมายอำนาจการในการบริหารเพื่อให้งานของหน่วยงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายที่กำหนดไว้

2.4 การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การประสานกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางร่วมกัน

2.5 การควบคุม (Controlling) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบการปฏิบัติงานว่าได้ดำเนินไปตามแผนหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เป็นมาตรฐานที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานหรือการบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

3. แนวความคิดของ เดล (Dale, 1957 : อ้างถึงใน กิติมา ปริดีศิลป์, 2539 : 201) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการบริหารไว้ ดังนี้

3.1 การวางแผน (Planning) หมายถึง การจัดวางโครงการแผนปฏิบัติการรวมทั้งวิธีการปฏิบัติงานล่วงหน้าเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

3.2 การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การกำหนดโครงสร้าง การจัดสายงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์

3.3 การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึง การจัดหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถมาบรรจุและแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานในหน่วยงานรวมถึง การบริหารงานบุคคลทั้งหมด

3.4 การอำนวยการ (Directing) หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุมการปฏิบัติงานในหน้าที่ผู้บริหารเป็นหัวหน้าหน่วยงาน

3.5 การควบคุม (Controlling) หมายถึง การติดตามเก็บรวบรวมข้อมูลว่าดำเนินไปตามแผนหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด

3.6 การคิดริเริ่ม (Originality) หมายถึง การที่ผู้บริหารมีความคิดใหม่ ๆ เพื่อปรับปรุงหน่วยงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ

3.7 การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานตลอดจนการประชาสัมพันธ์งานที่ทำแจ้งให้ชุมชนทราบ

จากแนวความคิดที่กล่าวมาจะเห็นว่าทุกแนวความคิดมีความเห็นพ้องกันเป็นส่วนใหญ่ว่ากระบวนการบริหารอย่างน้อยจำเป็นต้องมีองค์ประกอบในเรื่องของการวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้ามาทำงาน การอำนวยการ การประสาน และการควบคุมงาน นอกจากนี้ผู้บริหารจะต้องมีองค์ประกอบอื่นๆ เช่น ความคิดริเริ่ม เป็นต้น เข้ามาเป็นส่วนประกอบด้วยทั้งนี้แล้วแต่คุณลักษณะของผู้บริหารที่จะพิจารณานำไปใช้ ว่ากระบวนการบริหารอย่างไรที่จะต้องใช้กับการบริหารในสถานการณ์นั้นๆ

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเทศไทยเริ่มมีการจัดรูปแบบการปกครอง เพื่อให้ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ มีความเสมอภาค และส่งเสริมให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ พระองค์ได้ทรงจัดตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพมหานคร และสุขาภิบาลท่าฉลอม ให้ประชาชนมีอำนาจบริหารท้องถิ่นของตนเอง โดยได้ตรากฎหมายว่าด้วยการจัดการท้องถิ่นฉบับแรก คือ พระราชกำหนดสุขาภิบาลกรุงเทพฯ ร.ศ.116 เมื่อปี พ.ศ. 2440 ต่อมาได้ตั้งสุขาภิบาลท่าฉลอม ปี พ.ศ. 2448 กิจการสุขาภิบาลได้เริ่มมีขึ้นในหัวเมืองเป็นครั้งแรก (จักษ์ พันธ์ชูเพชร. 2545 : 63)

ต่อมาสมัยรัชกาลที่ 7 ได้ทรงร่างพระราชบัญญัติเทศบาลขึ้นในปี พ.ศ. 2470 แต่ยังไม่ทันประกาศใช้ ได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง ในปี พ.ศ. 2475 จึงมีพระราชบัญญัติจัดตั้งเทศบาลขึ้นในปี พ.ศ. 2481 ปี พ.ศ. 2486 และ ปี พ.ศ. 2496 จนมาถึงปัจจุบันคือ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546 แก้ไขเพิ่มเติม โดยแบ่งเทศบาลออกเป็น เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล

ภายหลังเหตุการณ์ พฤษภาทมิฬ พ.ศ. 2535 ได้มีการเคลื่อนไหวเรียกร้องประชาธิปไตยมากขึ้น จนทำให้เกิดรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนในปี พ.ศ. 2540 ขึ้น กำหนดให้มีการปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจมากกว่ารัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ภายใต้หลักสำคัญ คือ รัฐต้องให้ความสำคัญอิสระแก่ท้องถิ่น ตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกัน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์กร โดยมีตัวแทนซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่รัฐบาลต้องกำกับดูแลด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความเหมาะสม (สถาบันพระปกเกล้า. 2548 : 1)

ในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 4 ให้ความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์กรบริหารส่วนตำบล เมืองพัทยา กรุงเทพมหานคร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายจัดตั้ง นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการอีกหลายท่าน ได้ให้ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

ดวลย์รัฐ วรเทพพิพจน์ (2540 : 174) ได้กล่าวว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการปกครองชุมชนที่มีอาณาเขตแน่นอน แต่ไม่มีอำนาจอธิปไตยแยกตัวเป็นอิสระไปจากรัฐหรือประเทศ เป็นชุมชนที่มีสิทธิตามกฎหมาย และการจัดองค์กรที่จำเป็นเพื่อออก

ข้อบัญญัติในการจัดการเกี่ยวกับกิจกรรมท้องถิ่นของตนโดยอิสระปราศจากการควบคุมจากภายนอก

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ (2541 : 33) ให้แนวคิดว่าการบริหารท้องถิ่น หมายถึง การที่รัฐบาลในส่วนกลางให้หรือกระจายอำนาจหน้าที่ด้านการบริหารไปให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งรวมทั้งให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะบางประการเพื่อชุมชนของตนเอง หากรัฐบาลในส่วนกลางมอบอำนาจให้แก่ข้าราชการประจำหรือมอบอำนาจให้หน่วยงานของรัฐไปปฏิบัติงานในส่วนภูมิภาคหรือในชนบท เช่นนี้ไม่เรียกว่าเป็นการบริหารท้องถิ่น แต่ความเป็นอิสระของหน่วยการบริหารท้องถิ่นจะมีไม่มากจนถึงขนาดที่เป็นอิสระ โดยไม่ขึ้นกับรัฐบาลในส่วนกลาง (Independent) ในเวลาเดียวกันเพื่อให้การบริหารท้องถิ่นดำเนินการไปได้จึงจำเป็นต้องมีหน่วยในการบริหารท้องถิ่นที่รับผิดชอบในการบริหารท้องถิ่น

ปริญญา เทวานฤมิตรกุล (2544 : 33) กล่าวว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่ประชาชนมีสิทธิในการปกครองตนเองในเรื่องของท้องถิ่น โดยรัฐมีเจ้าหน้าที่ ที่ต้องให้ความเป็นอิสระแก่ประชาชนในการปกครองในระดับท้องถิ่น หรือเรียกว่า การกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ให้ท้องถิ่น แต่การให้ความเป็นอิสระนี้มีข้อจำกัดภายใต้รัฐธรรมนูญ มาตรา 1 ซึ่งบัญญัติว่า ประเทศเป็นอันหนึ่งอันเดียวแบ่งแยกมิได้ การให้มีอิสระในการปกครองตนเองของท้องถิ่น ซึ่งมีอาจให้ความเป็นอิสระถึงขนาดให้แยกเป็นรัฐอิสระหรือเป็นแบบมลรัฐได้

พวงทอง โยธาใหญ่ (2545 : 9) การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนดำเนินการปกครองตนเอง โดยให้มีหน่วยการปกครองท้องถิ่น ทำหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนา และให้บริการประชาชนในเขตพื้นที่องค์กรหน่วยการปกครองท้องถิ่น ให้มีอำนาจในการกำหนดนโยบายตัดสินใจ และดำเนินการภายใต้ขอบเขตของกฎหมายที่กำหนดภายในท้องถิ่น ของคนเท่านั้น และหน่วยการปกครองท้องถิ่นนี้ต้องอยู่ในความดูแลของรัฐบาลกลาง

อนุก เหล่าธรรมทัศน์ (2545 : 27) ได้กล่าวถึงการเป็นประชาธิปไตยที่ท้องถิ่นนั้น ต้องเน้นการที่ประชาชนปกครองโดยตนเองทางตรงให้มากขึ้น หมายความว่า ถ้าเป็นประชาธิปไตยระดับประเทศ เน้นที่การเลือกผู้แทน แต่ถ้าเป็นประชาธิปไตยที่ท้องถิ่นเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยตรง คือ เน้นการที่ประชาชนปกครองตนเอง

รศ.ดร. รัตนา เสริมพงศ์ (2546 : 15) ได้กล่าวถึง ถึงความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง ประชาชนในท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจปกครองตนเอง ตามที่ได้รับการกระจายอำนาจจากรัฐบาล ดำเนินการปกครองตนเองโดยจัดตั้งองค์กรขึ้นมาใช้อำนาจแทนประชาชน เรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่น เป็นผู้บริหาร

ท้องถิ่นตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างเป็นอิสระ ภายใต้กรอบนโยบาย กฎหมาย และการกำกับดูแลของรัฐ

สรุป การปกครองส่วนท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่ส่วนกลางมอบอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง โดยอาศัยหลักตามพระราชบัญญัติกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น พุทธศักราช 2540 โดยให้ท้องถิ่นปกครองตนเองโดยมาจากเลือกตั้งนายกท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นมีความสำคัญอย่างมากต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ซึ่งรัฐกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นมากขึ้นเท่าใด การปกครองส่วนท้องถิ่นยิ่งมีความสำคัญมากขึ้นเท่านั้น โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน พ.ศ. 2540 ได้ให้อำนาจแก่ท้องถิ่นมากขึ้น โดยความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนมีดังนี้ (อมร รักษาเสถียร. 2543 : 179-180)

1. เน้นการให้ความเป็นอิสระ แต่ต้องไม่เกิดความแตกแยกในชาติ
2. เน้นสิทธิในการที่จะได้รับการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. กำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประชาชน
4. ความเป็นอิสระของท้องถิ่นในด้านต่างๆ มากขึ้น
5. มีองค์ประกอบขององค์กร คือ ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหารท้องถิ่น
6. การให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการเสนอให้ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
7. กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่บำรุงศิลปวัฒนธรรม

ในส่วนของการปกครองส่วนท้องถิ่น หัวใจของการปกครองนั้นมีความสำคัญพอที่จะอธิบายให้ได้เข้าใจง่ายดังนี้

1. การปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ชีวิตของคนในท้องถิ่นมีความอยู่อย่างที่ดีตนเองต้องการ เนื่องจากการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นการปกครองที่ประชาชนในท้องถิ่น บริหารจัดการกันเองตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น
2. การปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ผู้คนในท้องถิ่นมีชีวิตความเป็นอยู่ดี เป็นผลจากการที่ท้องถิ่นบริหารจัดการบริหารกิจการบริหารสาธารณะเอง เนื่องจากมีเหตุผล ดังนี้
 - 2.1 สามารถแก้ไขปัญหิต่าง ๆ ได้ทันเหตุการณ์ การตัดสินใจทำได้ทันที เกิดความรวดเร็วในการแก้ไขปัญหา
 - 2.2 สามารถแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ถูกต้องตรงจุด

2.2 สามารถบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเพียงพอแก่ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

3. การปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้ผู้คนในท้องถิ่นมีชีวิตที่ดีขึ้นกว่าเดิม เมื่อความต้องการของคนในท้องถิ่นได้รับการตอบสนอง ชีวิตความเป็นอยู่ก็ดีขึ้นตามลำดับ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการบริหารงานเพื่อให้คนในท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเองได้ มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตอบสนองความต้องการของประชาชน

องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

1. ฝ่ายนิติบัญญัติ องค์กรที่ทำหน้าที่ด้านนิติบัญญัติ คือ สภาท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่นมีหน้าที่ในการบัญญัติและแก้ไขกฎหมายท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติเห็นชอบงบประมาณท้องถิ่น

2. ฝ่ายบริหาร คือ นายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รองนายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งคณะผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ในการบริหารท้องถิ่น มีวาระคราวละ 4 ปี

3. ฝ่ายปฏิบัติงาน คือ พนักงานหรือเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีหน้าที่ปฏิบัติงานตามนโยบายและโครงการต่าง ๆ ของท้องถิ่นตามกฎหมายและที่ได้รับมอบหมายจากฝ่ายบริหาร

รูปแบบโครงสร้างอำนาจหน้าที่ และการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบล

เดิมสภาตำบลได้จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 222 / 2499 ลงวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2499 เรื่อง ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเปิดโอกาสให้ราษฎร ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของตำบลและหมู่บ้านทุกอย่างเท่าที่จะเป็นประโยชน์แก่ท้องถิ่นและราษฎรเป็นส่วนรวม ซึ่งจะ เป็นแนวทางนำราษฎร ไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย

พ.ศ. 2537 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 เป็นกฎหมายที่ใช้จัดระเบียบการบริหารงานในตำบลแทนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 นับตั้งแต่ พ.ร.บ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 ทำให้มีการปรับฐานะการบริหารงาน

ในระดับตำบล โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงรูปแบบใหม่ของสภาตำบลทั่วประเทศแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้ (โกวิทย์ พวงงาม. 2544 : 169-170)

1. รูปแบบ “สภาตำบล” ได้รับการยกฐานะเป็นนิติบุคคล อันได้แก่ สภาตำบลที่มีรายได้ โดยไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 150,000 บาท

2. รูปแบบ “องค์การบริหารส่วนตำบล” (อบต.) ตั้งขึ้นจากสภาตำบลที่มีรายได้ (โดยไม่รวมเงินอุดหนุน) ในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น (มาตรา 43)

หลักเกณฑ์ที่กำหนดให้สภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดว่าถ้าสภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ หนึ่งแสนห้าหมื่นบาทถ้วน อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาในประกาศนั้นให้ระบุชื่อ และเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย

องค์การบริหารส่วนตำบลให้พ้นจากอำนาจแห่งสภาตำบลนับแต่วันที่ กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลและประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และขอให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้องหนี้ และเจ้าหน้าที่ของสภาตำบลไปเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลปัจจุบัน มีลักษณะ โครงสร้างที่มีทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร ซึ่งเกิดขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2546 ทำให้โครงสร้างของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้

1. โครงสร้างสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน อบต. โดมี 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก 6 คน อบต. โดมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ 3 คน

2. โครงสร้างคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เลือกตั้งแล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง

อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ดังนี้

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล
ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3. ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

อำนาจหน้าที่ของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ดังนี้

1. บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

2. จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบ

3. รายงานผลการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

4. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ไว้ดังนี้

1. มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

2. มีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก

2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัด

มูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

- 2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 2.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
- 2.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของ

ท้องถิ่น

- 2.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

3. องค์การบริหารส่วนตำบล อาจจัดทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ได้ดังต่อไปนี้

- 3.1 ให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 3.2 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3.3 ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 3.4 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และ

สวนสาธารณะ

- 3.5 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 3.6 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 3.7 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 3.8 การควบคุมดูแล และรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติของแผ่นดิน
- 3.9 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 3.10 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 3.11 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 3.12 การท่องเที่ยว
- 3.13 การผังเมือง

แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี

หลักธรรมาภิบาลของสำนักงานข้าราชการพลเรือนเป็นผลมาจากการประชุมประจำปีระหว่างส่วนราชการกับสำนักงาน ก.พ. เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม พ.ศ. 2542 ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี (พ.ศ. 2542) ซึ่งประกอบด้วยหลักการสำคัญ 6 ประการ ได้แก่ (กัลยา เนติประวัติ, 2544 : 11 - 13)

1. หลักนิติธรรม หมายถึง การตรวจกฎหมายถูกต้องเป็นธรรม การกำหนดกฎหมาย และการปฏิบัติตามกฎหมายที่ตกลงกันไว้อย่างเคร่งครัดโดยคำนึงถึง สิทธิเสรีภาพ ความยุติธรรมของสมาชิก

ในระดับองค์กร หมายถึง กฎ กติกา ที่ใช้ในการบริหารงานภายใน เช่น การมาทำงาน หรือเข้าประชุมให้ตรงเวลา การให้บริการ ประชาชนให้เสมอกันรวมถึงข้อตกลงในการสับเปลี่ยนหน้าที่กัน ในองค์กร

2. หลักคุณธรรม หมายถึง การยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม การส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนพัฒนาตนเองไปพร้อมกันเพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์ จริงใจ ขยัน อดทน มีระเบียบวินัย ประกอบอาชีพสุจริตเป็นนิสัยประจำชาติ

ในระดับองค์กร หมายถึง เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพให้ความยุติธรรมกับประชาชนอย่างเท่าเทียมกันรวมทั้งจัดระบบงานที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนและปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณข้าราชการคือ มีจรรยาบรรณต่อตนเอง ต่อหน่วยงานต่อผู้ร่วมงานต่อประชาชนและสังคม

3. หลักความโปร่งใส หมายถึง การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กร ทุกวงการให้มีความ โปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน

ในระดับองค์กร หมายถึง ประชาชนรู้ขั้นตอนที่จะติดต่องานและสามารถตรวจสอบการทำงานได้และภายในองค์กรต้องมีความโปร่งใสในการตัดสินใจการบริหารงาน เงิน คน มีการสื่อสารที่ดีภายในด้วย

4. หลักการมีส่วนร่วม หมายถึง เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเสนอความคิดเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศไม่ว่าด้วยการแสดงความคิดเห็นการได้สวนสาธารณะ การประชาพิจารณ์ และการแสดงประชามติหรือ อื่นๆ

ในระดับองค์กร หมายถึง การวางระบบการรับฟังความคิดเห็นและการรับเรื่องราวร้องทุกข์ที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและขณะเดียวกัน ภายในองค์กรเองจะต้องสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภายในด้วย

5. หลักความรับผิดชอบ หมายถึง การตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมืองและกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง และความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตน

ในระดับองค์กร หมายถึง การกำหนดโครงสร้างและระบบการใช้อำนาจรัฐใหม่มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจลงสู่ระดับล่างเพื่อให้ความรับผิดชอบในทุกระดับมีความชัดเจน และมีรายงานประจำปีรายงานผลการปฏิบัติงานที่มีตัวชี้วัดความสำเร็จรณรงค์ให้ประชาชนรับผิดชอบ

6. หลักความคุ้มค่า หมายถึง การบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม โดยการรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัดใช้ของอย่าง คุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพสามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก และรักษาพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

ในระดับองค์กร หมายถึง ผู้บริหารต้องทบทวนงานในความรับผิดชอบทั้งหมดเพื่อพิจารณาย้ายโอนงานที่ภาคธุรกิจ เอกชน หรือภาคประชาชนทำได้และมีประสิทธิภาพสูงกว่าออกไป เลื่อนนำเทคโนโลยีใหม่มาใช้ และพัฒนาความสามารถเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง

สำหรับการทำการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 มาทำการศึกษา

องค์การบริหารส่วนตำบลกับหลักธรรมาภิบาล

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง แต่สิ่งที่ท้าทาย อบต. อยู่ในขณะนี้ คือ การปรับกลยุทธ์ทัศนคติ วิถีคิด วิถีการทำงานของบุคลากร เพื่อให้องค์การบริหารส่วนตำบล ก้าวไปสู่การเป็น “ราชการยุคใหม่” มุ่งปฏิบัติเพื่อเป้าหมาย คือ การพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าและให้ประชาชนในท้องถิ่นมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จึงจำเป็นต้องถือปฏิบัติ ในการบริหารงาน การปฏิบัติงาน หรือการดำเนินการต่าง ๆ ตามหลักการของหลักธรรมาภิบาล ที่ได้กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 โดยถือปฏิบัติ และดำเนินการ ดังนี้

1. หลักนิติธรรม เป็นการปฏิบัติเกี่ยวกับการตรากฎหมาย กฎ ข้อบังคับให้ทันสมัย และเป็นธรรมเป็นที่ยอมรับของชุมชน และชุมชนยินยอมปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งการปฏิบัติของ อบต. สามารถดำเนินการให้สอดคล้องได้ โดยการออกข้อบัญญัติตำบลของ อบต. ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ และต้องมุ่งให้เกิดความเป็นธรรมและเพื่อรักษาผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก และเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของชุมชน ควรเปิดเวทีให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง อบต. ต้องเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อบัญญัติตำบลและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิและหน้าที่ของประชาชน ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงด้วยการปิดประกาศ ณ ที่ทำการ อบต. หรือ

ชุมชนทุกหมู่บ้าน หรือการประชาสัมพันธ์ด้วยรูปแบบอื่นๆ เช่นทำเอกสารแจกจ่ายในการประชุม หรือเสียงตามสาย

องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจในการบังคับใช้ข้อบัญญัติตำบล รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง ต้องปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับให้ถูกต้องตามที่บัญญัติไว้ และต้องบังคับใช้อย่างเสมอภาคไม่มีการเลือกปฏิบัติกับบุคคลใดหรือกลุ่มใด เป็นกรณีพิเศษ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเสมอภาค ได้แก่ การจัดเก็บภาษีต้องจัดเก็บอย่างทั่วถึงเท่าเทียมและถูกต้องโดยไม่กั้นแก่งหรือลดหย่อนแก่ผู้ใดเป็นการเฉพาะ

2. หลักคุณธรรม เป็นการปฏิบัติที่ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม เป็นแบบอย่างแก่ประชาชน เพื่อเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริตจริงใจ มีระเบียบวินัย มาทำงานตรงต่อเวลาให้บริการประชาชนด้วยความเสมอภาค ถูกต้อง สมานึกสง่า ออบต.ต้องตระหนักในหน้าที่ของตนในฐานะเป็นผู้แทนของประชาชนต้องมุ่งเน้นรักษาผลประโยชน์ส่วนตน มาประชุมอย่างสม่ำเสมอ พิจารณาเรื่องต่างๆ ในสภาอย่างมีเหตุผลตรงไปตรงมา ยึดหลักผลประโยชน์ต่อส่วนรวมและถูกต้องตามกฎหมาย ผู้บริหาร ออบต.ต้องมีคุณธรรมสูง เนื่องจากเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงาน ในขณะที่เดียวกันก็เป็นผู้ที่มีอำนาจในการอนุมัติการเบิกจ่ายงบประมาณต่างๆ จะต้องยึดหลักความถูกต้องเป็นไปตามระเบียบกฎหมาย ที่กำหนดไว้ จัดสรรงบประมาณให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกชุมชน

3. หลักความโปร่งใส โดยเน้นการปรับกลไกและวิธีการทำงานให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างตรงไปตรงมาให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบได้โดย องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องถือปฏิบัติในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนทราบตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. 2539 โดยเอกสารที่ต้องเปิดเผยให้ประชาชนทราบได้แก่

3.1 ข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

3.2 มติการประชุมของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลกระทบต่อผลได้ผลเสียของประชาชน

3.3 มติของสภาที่ผ่านการรับรองแล้ว โดยเฉพาะมติที่กระทบต่อสิทธิหน้าที่ รวมทั้งผลได้ผลเสียแก่ประชาชน รวมทั้งมติอื่นๆที่ประชาชนควรทราบ

3.4 วาระการประชุมของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องเปิดเผยให้ประชาชนทราบล่วงหน้า เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนที่มีความสนใจเข้าร่วมสังเกตการณ์ในการประชุมสภา ซึ่งสภาต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

3.5 ข้อบัญญัติตำบล กฎหมาย ระเบียบ คำสั่งของ องค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งข่าวสารราชการที่ประชาชนควรรู้และประชาชนต้องปฏิบัติ

3.6 ขั้นตอนการปฏิบัติงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลรวมทั้งเงื่อนไขการติดต่องานกับองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ การชำระภาษีต่างๆ การขออนุญาตก่อสร้างอาคารเป็นต้น ให้ประชาชนรู้ว่า มีขั้นตอนการปฏิบัติอย่างไร ต้องใช้อะไรประกอบอะไร และต้องใช้เวลานานเท่าใด

3.7 ผลการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการต่างๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบล

3.8 เอกสารการจัดซื้อจัดจ้าง โดยเฉพาะการสอบราคาหรือประกวดราคา

3.9 ข้อมูลด้านการเงินการคลัง

3.10 ข้อมูลอื่นๆ ที่ อบต.เห็นว่าควรเปิดเผยและเป็นประโยชน์แก่ประชาชน

4. หลักการมีส่วนร่วม ถือเป็นหลักที่มีความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้บริหาร และมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ตั้งแต่การรับรู้ข่าวสาร แสดงความคิดเห็นในการตัดสินใจทำอะไร อย่างไรขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการตรวจสอบ การประเมินผลงานของ องค์การบริหารส่วนตำบล และประชาชนมีสิทธิ มีอำนาจในการถอดถอนผู้บริหารหรือสมาชิก องค์การบริหารส่วนตำบล ที่ประชาชนเห็นว่าปฏิบัติงานเสียหาย ล้มเหลว มีพฤติกรรมเสื่อมเสีย นอกจากนั้นกฎหมายยังได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคม ได้แก่ รัฐธรรมนูญมาตรา 76 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ในมาตรา 16 (16) กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

องค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นอย่างน้อย ได้แก่

4.1 จัดทำแผนพัฒนา ทั้งแผนพัฒนา 5 ปี และแผนพัฒนาประจำปี โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการคิดและกำหนดการจัดทำแผนพัฒนา โดยร่วมเสนอปัญหาความต้องการ และร่วมเสนอ โครงการ/กิจกรรมเพื่อการพัฒนา ในรูปแบบกระบวนการประชาคม มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อแผนพัฒนาในภาพรวม ร่วมกำหนดทิศทางการพัฒนาของ อบต.ว่าจะเดินไปทางใด ควรทำอะไรก่อน หลัง

4.2 มีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการพัสดุขององค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้งผู้แทนชุมชนร่วมเป็นกรรมการในการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้เกิดความถูกต้อง โปร่งใสและเป็นธรรม

4.3 ประชาชนมีสิทธิเข้าร่วมประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยองค์การบริหารส่วนตำบลต้องแจ้งวาระการประชุมให้ประชาชนทราบทุกครั้ง และอำนวยความสะดวกให้ประชาชนที่เข้าร่วมสังเกตการณ์ประชุมสภา

4.4 ประชาชนมีสิทธิในการเสนอข้อบัญญัติ เพื่อให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาออกข้อบัญญัติตำบลตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น พ.ศ. 2542

4.5 ประชาชนมีสิทธิถอดถอนผู้บริหารและสมาชิกสภา อบต. ที่มีความประพฤติเสื่อมเสียได้ตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2542

5. หลักความรับผิดชอบ อบต. ต้องตระหนักในหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติต่อประชาชน มีความใส่ใจต่อปัญหาของชุมชนและมีความกระตือรือร้น ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้บรรลุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติและมีความกล้าหาญที่จะยอมรับผลการกระทำนอกจากนี้ ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ร้องทุกข์และแจ้งความเดือดร้อนได้สะดวก มีความจริงใจในการนำโครงการ/กิจกรรมที่เสนอโดยประชาชน-ประชาคม นำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมโดยคำนึงถึงความจำเป็นเร่งด่วน นำเอาโครงการ/กิจกรรมที่บรรลุไว้ในแผนพัฒนาไปจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตามที่สัญญาไว้กับประชาชนหากทำไม่ได้ก็ต้องแจ้งให้ทราบ

6. หลักความคุ้มค่า เป็นการเน้นประสิทธิภาพในการบริหารงาน โดยใช้ทรัพยากร/งบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน รวมทั้งการรักษาทรัพยากรธรรมชาติของท้องถิ่นให้สมบูรณ์และยั่งยืน โดยมีหลักการดำเนินการ ดังนี้

6.1 การดำเนินแผนงาน/โครงการ ต้องจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วน ควรทำอะไรก่อนหลัง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

6.2 ในการจัดซื้อจัดจ้าง ต้องมุ่งให้เกิดการประหยัด หากสามารถต่อรองราคาที่ดีกว่างบประมาณที่ตั้งไว้ได้ จะทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบล มีงบประมาณเหลือไปดำเนินการในโครงการอื่นเพิ่มขึ้น และทำให้ประชาชนได้รับผลประโยชน์มากขึ้น

6.3 รณรงค์ให้ประชาชนในพื้นที่ใช้จ่ายทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัด รวมทั้งจัดกิจกรรมบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ให้ใช้ได้นาน

6.4 จัดตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณไม่ให้รั่วไหล สูญเปล่า โดยอาศัยอำนาจข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2538 ข้อ 89 และ 90 เพื่อทำหน้าที่ในการติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายงบประมาณของฝ่ายบริหาร

6.5 การบริหารจัดการครุภัณฑ์ต่างๆ ของ องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดทำระเบียบคุมให้ชัดเจนและเป็นปัจจุบัน และควบคุมการใช้ให้เป็นประโยชน์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และประโยชน์ต่อส่วนรวม

6.6 ควรคำนึงถึงความควรหรือไม่ควรที่จะกระทำ เช่น บางแห่งยังไม่มีความพร้อมในการจัดเก็บขยะ ไม่มีรถและพนักงาน แต่กลับใช้งบประมาณซื้อถังขยะให้ประชาชนเพื่อรองรับขยะ โดยไม่มีผู้จัดเก็บ การใช้ประโยชน์ไม่คุ้มค่าก็ไม่ควรกระทำ

จะเห็นได้ว่าหลักธรรมาภิบาล 6 ประการข้างต้นเป็นหลักพื้นฐานที่สามารถนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติได้จริง มีเป้าหมายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน อย่างแท้จริง

บริบทองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม มีอาคารสำนักงานเป็นของตนเองสำหรับให้บริการประชาชนที่มาติดต่อราชการ ได้ด้วยความสะดวก ซึ่งสำนักงานดังกล่าว ตั้งอยู่เลขที่ 99 หมู่ที่ 23 ถนนบุรีรัมย์ - มหาสารคาม ตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ (สำนักปลัด องค์การบริหารส่วนตำบลนิคม. 2550 : 137-140)

องค์การบริหารส่วนตำบลนิคม มีพื้นที่ 70 ตารางกิโลเมตร (40,750 ไร่) มีหมู่บ้านทั้งหมด 15 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 2 บ้านโลกทอง	หมู่ที่ 8 บ้านตลาด	หมู่ที่ 15 บ้านสวายสอ
หมู่ที่ 3 บ้านคงยาขยา	หมู่ที่ 10 บ้านโคกอิสระ	หมู่ที่ 18 บ้านหนองจาน
หมู่ที่ 4 บ้านหนองม่วง	หมู่ที่ 11 บ้านกุดชุมแสง	หมู่ที่ 21 บ้านคำหนัก
หมู่ที่ 5 บ้านสระกอไทร	หมู่ที่ 13 บ้านลิ้นเกี้ย	หมู่ที่ 23 บ้านหนองม่วง
หมู่ที่ 6 บ้านหัวช้าง	หมู่ที่ 14 บ้านโนนพะไลย์	หมู่ที่ 24 บ้านไทรงาม

สภาพทั่วไป

1. ลักษณะที่ตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดบุรีรัมย์ห่างจากอำเภอสตึก 3 กิโลเมตร และห่างจากจังหวัดบุรีรัมย์ ประมาณ 37 กิโลเมตร

2. พื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมมีพื้นที่รับผิดชอบทั้งหมด 70 ตารางกิโลเมตร หรือ เท่ากับ 40,750 ไร่

3. อาณาเขตติดต่อ องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ จรดลำน้ำมูลซึ่งกั้นเขตแดนระหว่าง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ กับ อำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์

ทิศใต้ จรดกับตำบลร่อนทอง อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันออก จรดกับตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ทิศตะวันตก จรดกับตำบลหัวฝาย กิ่งอำเภอแคนดง จังหวัดบุรีรัมย์

ประชากร องค์การบริหารส่วนตำบลนิคม มีประชากรในปัจจุบัน ดังนี้

จำนวนรวมทั้งสิ้น	9,343 คน	แยกเป็น
ชาย	4,691 คน	
หญิง	4,652 คน	
บ้านเรือน	2,161 ครัวเรือน	

ประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานและมีประชากรที่ย้ายออกไปประกอบอาชีพในเขตต่างจังหวัดจำนวนมากเนื่องจากประสบปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ การหางานต่างถิ่น เลือกลงงาน ส่งผลให้ประชากรลดลง

โครงสร้างพื้นฐานตำบลนิคม

1. การคมนาคม การจราจร

1.1 ถนน สะพาน องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมมีเส้นทางคมนาคมติดต่อกับอำเภอ และจังหวัดใกล้เคียงรวมทั้งกรุงเทพมหานคร ซึ่งทำเลที่ตั้งขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคมนับได้ว่าเป็นเส้นทางคมนาคมที่สามารถสัญจรไปมาได้โดยสะดวก

1.2 ทางรถยนต์ ระยะทางจากกรุงเทพมหานคร - องค์การบริหารส่วนตำบลนิคม 425 กิโลเมตร ระยะทางจากองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม - จังหวัดบุรีรัมย์ 37 กิโลเมตร

1.3 ทางรถยนต์มีทางหลวง (กรมทางหลวง) ผ่าน 2 สาย ได้แก่ ทางหลวงแผ่นดิน (219) สายบุรีรัมย์ - มหาสารคาม ทางหลวงแผ่นดิน (2226) สายสตึก - หนองขमार

1.4 ถนนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก 18 สาย และถนนชนิดอื่น ๆ ได้แก่ ถนนหินคลุก ถนนลูกรัง ถนนดินเดิม และถนนหินคลุกภายในหมู่บ้านมีจำนวนไม่ครบทุกเส้นทาง ที่เหลือส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรัง และถนนดิน

2. การสาธารณสุข โภคและสาธารณสุขการ

2.1 การประปา องค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ได้มีน้ำประปาบริการประชาชน

ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม แต่ยังไม่ทั่วถึงทุกครัวเรือน ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมพยายามที่จะดำเนินการให้ประชาชนได้มีน้ำประปาใช้อย่างทั่วถึง

2.2 การ ไฟฟ้า ปัจจุบันการดำเนินการจำหน่ายไฟฟ้าให้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมอยู่ในความรับผิดชอบและดำเนินงาน โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอเสด็จ โดยจ่ายกระแสไฟฟ้าภายในเขตตำบล อำเภอ และพื้นที่ใกล้เคียง เพื่อจ่ายให้กับบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ธุรกิจการบริการ อุตสาหกรรมและหน่วยงานราชการ เป็นต้น ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ประชาชนมีไฟฟ้าใช้ทั่วถึงทุกหลังคาเรือน จำนวนหลังคาเรือนที่มีไฟฟ้าใช้ จำนวน 1,540 หลังคาเรือนและไฟฟ้าสาธารณะ จำนวน 205 หลอด

2.3 การสื่อสาร ระบบโทรคมนาคม หมายถึง ระบบการสื่อสารที่มีการให้บริการ เช่น โทรศัพท์ และการสื่อสารอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

2.3.1. โทรศัพท์ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมไม่มีโทรศัพท์แบบคู่สายขององค์การ โทรศัพท์มาให้บริการแก่ประชาชน ซึ่งปัจจุบันประชาชนได้ใช้โทรศัพท์ของระบบองค์การ โทรศัพท์ และ ทีทีแอนด์ที มาทำการติดตั้งให้และประเภทมีผู้ดูแลซึ่งก็ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน และก็มีประเภทโทรศัพท์มือถือ (โทรศัพท์เคลื่อนที่) ส่วนใหญ่จะมีใช้ใน กลุ่มของผู้มีฐานะทางสังคมเท่านั้น จำนวน โทรศัพท์สาธารณะในเขตพื้นที่ จำนวน 5 หมายเลข จำนวนโทรศัพท์ส่วนราชการ จำนวน 2 หมายเลข

2.3.2.การไปรษณีย์โทรเลข ไม่มี

2.3.3.ระบบเสียงตามสาย หอกระจายข่าว ระบบหอกระจายข่าวของตำบลสามารถให้บริการข่าวสารให้กับประชาชนได้ประมาณร้อยละ 100

วิสัยทัศน์ (Vision)

องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมมีวิสัยทัศน์ ดังนี้ “ อบต.นิคมท้องถิ่นน่าอยู่ ภูมิทัศน์ที่น่าสมัย ประทับใจประชา พัฒนารากหญ้ายั่งยืน”

พันธกิจ (Mission)

1. การสร้างระบบบริหารการจัดการที่ดีโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การวางแผนพัฒนา การตรวจสอบเพื่อให้เกิดความโปร่งใสในการบริหารและการปกครอง
3. ปรับปรุงและพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้ได้มาตรฐานและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนเพื่อรองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคตและเศรษฐกิจของท้องถิ่น
4. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการศึกษาตลอดจนอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมอันดีงามและภูมิปัญญาของท้องถิ่น

5. การสร้างความเข้มแข็งด้านการพัฒนาอาชีพทุกด้านเพื่อให้เศรษฐกิจโดยรวมมีความมั่นคง

6. การพัฒนาศักยภาพของประชาชนในชุมชนให้เข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้

7. บริการจัดการสิ่งแวดล้อมให้เกิดสภาวะแวดล้อมที่ดีและยั่งยืน โดยใช้แนวทางเกษตรอินทรีย์

8. ปรับและส่งเสริมด้านสาธารณสุขมูลฐานของประชาชนให้อย่างทั่วถึง

9. จัดระบบป้องกันด้านรักษาความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

การบริหารและโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคม

องค์การบริหารส่วนตำบลนิคมมีการบริหารและโครงสร้างการจัดองค์กร อำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. การบริหาร เป็นการปกครองท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ในรูปแบบการบริหารของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ประกอบด้วยองค์กร ดังนี้

ฝ่ายนิติบัญญัติหรือฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนทั้งหมด 30 คน ซึ่งมาจากการเลือกตั้งจากประชาชนในแต่ละหมู่บ้าน เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 จำนวน 29 คน และเลือกตั้งเพิ่มเติมเมื่อวันที่ 15 สิงหาคม พ.ศ. 2547 จำนวน 1 คน อยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปีหรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

ฝ่ายบริหาร คือ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลและผู้รับผิดชอบนโยบายหรืองานต่างๆ ที่กฎหมายกำหนด ให้เป็นหน้าที่โดยเฉพาะของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชาและดูแลรับผิดชอบพนักงาน ตำบลตลอดจนลูกจ้าง และรับผิดชอบงานทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. โครงสร้างและองค์กรในการดำเนินงาน สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ประกอบด้วย สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 30 คน ซึ่งเลือกตั้งโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล มีประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และรองประธานสภาฯ 1 คน ซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งตามมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และมีเลขานุการสภาฯ 1 คน โดยสมาชิกสภาฯ คัดเลือกระหว่างสมาชิกสภาฯ กับปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล คณะนายกองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองนายกฯ จำนวน 2 คน และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน ซึ่งนายก

องค์การบริหารส่วนตำบลแต่งตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ปัจจุบันเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กมีการจัดโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในตำบลออกเป็น 6 ส่วน

1. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
2. ส่วนการคลัง
3. ส่วนโยธา
4. ส่วนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
5. ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
6. ส่วนส่งเสริมการเกษตร

โดยมีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบดูแลในงานประจำ และงานทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการตรวจสอบเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นั้น เท่าที่ผู้วิจัยได้ตรวจสอบมานั้นมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและคล้ายคลึงกันผู้วิจัยจึงรวบรวมงานวิจัยในประเด็นของความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านต่างๆ ดังนี้

นิภา จักรสมศักดิ์ (2545 : 65-68) ได้ทำการศึกษาวิจัยความคิดเห็นและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการเมืองน่าอยู่ ในเขตเทศบาลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาปรากฏว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อโครงการเมืองน่าอยู่พบชุมชนยังไม่มีสภาพหรือลักษณะของเมืองน่าอยู่ทั้งทางด้านสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและทางสังคม เช่น ปัญหาขยะ น้ำเสีย ควัน ฆาเสพติด รายได้ตัวส่วนความต้องการการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่พบว่าประชาชนมีความต้องการที่จะเข้าร่วมในขบวนการทุกขั้นตอนของเมืองน่าอยู่คือกระบวนการในการค้นหาปัญหาแสดงความคิดเห็นการคิดและการสร้างรูปแบบวิธีการพัฒนานโยบายและการวางแผนการตัดสินใจใช้ทรัพยากรรวมถึงการติดตามประเมินผล

อินทรรัตน์ ยอดบางเตย (2547:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ธรรมรัฐ จะเป็นจริงได้ด้วยหลักธรรมของพระพุทธศาสนา พบว่า ธรรมรัฐ หรือ ธรรมาภิบาล คือการบริหารการปกครองด้วยการจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นธรรมซึ่งการบริหารทรัพยากรนี้ต้องไม่ก่อให้เกิดช่องว่างระหว่างรัฐกับประชาชน และประชาชนกับประชาชน ธรรมรัฐจะเกิดขึ้นได้จริงจะต้องอาศัยวิธีการที่สามารถดำเนินการ ได้อย่างโปร่งใสเป็นธรรมและสามารถตรวจสอบได้ข้าราชการหรือผู้ที่เกี่ยวข้องต้องมีระเบียบ วินัย ความรับผิดชอบต่อตนเองและองค์กรด้วยหลักการตามแบบเศรษฐศาสตร์เชิงพุทธ คือ

การรู้จักพอเพียงในการใช้ปัจจัยได้อย่างเหมาะสมมีการพึ่งพาตนเองผู้ปกครองประเทศข้าราชการและประชาชนต้องรู้จักนำหลักธรรมของพระพุทธศาสนามาใช้เช่นเดียวกับองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้นำเอาหลักสังคหะวัตถุ 4 มาใช้ในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจเพื่อครองใจประชาชนสำหรับเป็นแนวทางในการวางนโยบายปกครองบ้านเมือง

จตุพร ผ่องสุข (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ประชาชน โดยรวมและจำแนกตามระดับการศึกษาและรายได้ค่อนข้างมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง โดยรวมและรายได้ด้านอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมมาภิบาลพบว่า การบริหารงบประมาณไม่โปร่งใส การแก้ปัญหาไม่ทันต่อความต้องการของประชาชน ควรจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรม ควรแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างรวดเร็ว ควรจัดเวทีประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน รักษาสัญญาที่ให้ไว้กับประชาชน

สุรจิต พิสัยพันธ์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคายมีระดับการบริหารงานตามหลักธรรมมาภิบาล ทั้ง 6 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก สำหรับด้านความรู้ความเข้าใจในการปกครองด้วยหลักธรรมมาภิบาล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และทัศนคติที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมมาภิบาล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อเสนอแนะ ควรมีการให้ความรู้ต่อพี่น้องประชาชนเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการประชสัมพันธ์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบล การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผนและร่วมติดตามประเมินผล เพื่อประโยชน์สูงสุดของพี่น้องประชาชนอย่างแท้จริง

อภิชาติ โชตชัชวาลย์กุล (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล กรณีศึกษาเขตอำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก

มนัสนันท์ โฉนารายณ์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของนายกเทศมนตรีตามหลักธรรมมาภิบาล 6 หลัก คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม

ร่วมหลักความรับผิดชอบ หลักประสิทธิภาพ พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของนายกเทศมนตรี ตามหลักธรรมาภิบาล 6 หลัก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องพอสรุปได้ว่า การบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีความจำเป็นต้องใช้หลักและวิธีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหาร ความโปร่งใส ความไว้วางใจซึ่งกันและกันการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและการปฏิบัติงานที่ซื่อสัตย์สุจริตสามารถตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วมโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและดำเนินตามนโยบายที่วางไว้ หลักความรับผิดชอบและหลักประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ใน 15 หมู่บ้านจำนวน 6,384 คน (ตามประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดบุรีรัมย์ เป็นจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อ พ.ศ. 2550)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มจากประชากร โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 364 คน แล้วทำการสุ่มกระจายไปยังหมู่บ้านต่าง ๆ ตามสัดส่วนด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

รายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างปรากฏดังตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
2	บ้านโคกก่อง	457	26
3	บ้านคงยายเถา	435	25
4	บ้านหนองม่วง	504	29

ตาราง 1 (ต่อ)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
5	บ้านสระกอไทร	483	28
6	บ้านหัวช้าง	471	27
8	บ้านตลาด	296	17
10	บ้านโคกอิสระ	459	26
11	บ้านกุดชุมแสง	322	18
13	บ้านลิ้นเก็ช	405	23
14	บ้านโนนพะไลย์	422	24
15	บ้านสวายสอ	473	27
18	บ้านหนองจาน	351	20
21	บ้านคำหนัก	356	20
23	บ้านหนองม่วง	522	30
24	บ้านไทรงาม	428	24
	รวม	6,384	364

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยถามเกี่ยวกับประเด็นต่อไปนี้คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด คำถามครอบคลุมการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล ดังนี้คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และ หลักความคุ้มค่า

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด (Open Form)

2. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสาร บทความและรายงานการวิจัยเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการสาธารณะ ตลอดจนสภาพและปัญหาของกรมการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อมาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น เอกสารของนักวิชาการหลายๆท่าน และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เว็บไซต์ต่าง ๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 นำแบบสอบถามที่ร่างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบเป็นการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบความถูกต้องของแบบสอบถาม ได้แก่

2.3.1 รศ.ดร.สมมาตร์ ผลเกิด คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.3.2 ดร.ผดุงชาติ ยงค์ อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.3.3 ผศ.นิตยา บรรณประสิทธิ์ อาจารย์ประจำสาขาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

2.4 นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบ แก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไข และเสนอให้คณะกรรมการควบคุมภาคนิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง และนำมาปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

2.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนในองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.8791 ซึ่งผ่านเกณฑ์สามารถนำไปเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง แล้วไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 ฉบับ โดยเก็บคืนมาได้ จำนวน 364 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
2. นำแบบสอบถามที่ได้จากการตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องอย่างละเอียดอีกครั้ง และคัดเลือเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ไว้
2. นำแบบสอบถามที่ถูกต้องมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้
 - ให้คะแนน 1 เมื่อตอบในช่อง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด
 - ให้คะแนน 2 เมื่อตอบในช่อง ระดับการปฏิบัติน้อย
 - ให้คะแนน 3 เมื่อตอบในช่อง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
 - ให้คะแนน 4 เมื่อตอบในช่อง ระดับการปฏิบัติมาก
 - ให้คะแนน 5 เมื่อตอบในช่อง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
3. นำคะแนนที่ได้มาหาค่าสถิติ โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
4. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ
5. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอเสถียร จังหวัดบุรีรัมย์ โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
6. เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยได้กำหนดขอบเขตค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2535 : 100)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00	หมายถึง ระดับการปฏิบัติมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49	หมายถึง ระดับการปฏิบัติมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49	หมายถึง ระดับการปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49	หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

7. สำหรับแบบสอบถามตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะที่เป็นคำถามปลายเปิดใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบที่เข้าประเด็นเดียวกันแล้วแจกแจงความถี่และหาร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ การหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)
2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้
 - 2.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัย ได้วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์ตามสถิติที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการโดยใช้โปรแกรมทางสถิติ ทำการวิเคราะห์จำแนกผลการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ผลการวิเคราะห์

ต่อไปนี้เป็นรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามที่ผู้วิจัยได้แบ่งไว้ 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงในตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	178	48.9
หญิง	186	51.1
รวม	364	100
อายุ		
18 - 23 ปี	49	13.5
24 - 29 ปี	30	8.2
30 - 35 ปี	66	18.1
36 - 41 ปี	67	18.4
42 - 47 ปี	84	23.1
48 - 53 ปี	29	8.0
54 ปีขึ้นไป	39	10.7
รวม	364	100
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	21	5.8
มัธยมศึกษา	81	22.2
ปวช./ปวส.	40	11.0
ปริญญาตรี	189	52.0
สูงกว่าปริญญาตรี	33	9.0
รวม	364	100

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	75	20.6
เกษตรกรรวม	69	19.0
รับจ้างทั่วไป	46	12.6
ค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว	67	18.4
แม่บ้าน	66	18.1
นักศึกษา	41	11.3
อื่น ๆ	-	-
รวม	364	100
รายได้ต่อเดือน		
ไม่เกิน 5,000 บาท	48	13.2
5,001 – 10,000 บาท	73	20.1
10,001 – 15,000 บาท	84	23.1
15,001 – 20,000 บาท	81	22.2
มากกว่า 20,000 บาท ขึ้นไป	78	21.4
รวม	364	100

จากตาราง 2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 364 คน เมื่อจำแนกเพศ ปรากฏว่า เป็นเพศชาย จำนวน 178 คน (ร้อยละ 48.9) และเป็นเพศหญิงจำนวน 186 คน (ร้อยละ 51.1)

จำแนกตามอายุ ปรากฏว่า ช่วงอายุ 42-47 ปี มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 84 คน (ร้อยละ 23.1) รองลงมาคือ ช่วงอายุ 36-41 ปี จำนวน 67 คน (ร้อยละ 18.4) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ช่วงอายุ 48-53 ปี จำนวน 29 คน (ร้อยละ 8.0)

จำแนกตามระดับการศึกษา ปรากฏว่า ระดับปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 189 คน (ร้อยละ 52.0) รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 81 คน (ร้อยละ 22.2) และที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 21 คน (ร้อยละ 5.8)

จำแนกตามอาชีพ ปรากฏว่า รับราชการ มีจำนวนมากที่สุด มีจำนวน 75 คน (ร้อยละ 20.6) รองลงมาคือ อาชีพเกษตรกร จำนวน 69 คน (ร้อยละ 19.0) และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ อาชีพนักศึกษา จำนวน 41 คน (ร้อยละ 11.3)

จำแนกตามรายได้ ปรากฏว่า ช่วงรายได้ 10,001- 15,000 บาท มีจำนวนมากที่สุด มีจำนวน 84 คน (ร้อยละ 23.1) รองลงมาคือ ช่วง 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 81 คน (ร้อยละ 22.2) และที่มีจำนวนน้อยที่สุดคือ ช่วงรายได้ต่ำกว่า 5,000 จำนวน 48 คน (ร้อยละ 13.2)

มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
Buriram Rajabhat University

ตอนที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอเสถียร จังหวัดบุรีรัมย์ ดังตาราง 3-9 ดังนี้

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอเสถียร
จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้าน

การดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.461	.356	มาก
2. ด้านหลักคุณธรรม	4.474	.321	มาก
3. ด้านหลักความโปร่งใส	4.421	.241	มาก
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.462	.324	มาก
5. ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.446	.285	มาก
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	4.478	.280	มาก
รวมเฉลี่ย	4.457	.207	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.457$)
เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เช่นกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ ด้าน
หลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความ
รับผิดชอบ และ ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.478$, $\bar{X} = 4.474$, $\bar{X} = 4.462$, $\bar{X} = 4.461$
 $\bar{X} = 4.446$ และ $\bar{X} = 4.421$ ตามลำดับ)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักนิติธรรมโดยภาพรวมและรายข้อ

การดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านหลักนิติธรรม			
1. การบริหารงานของนายก อบต. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งของทางราชการอย่างเคร่งครัด	4.67	.580	มากที่สุด
2. การออกข้อบัญญัติของ อบต. เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของนายก และตามกฎหมายที่กำหนดไว้	4.31	.630	มาก
3. การบังคับใช้ข้อบัญญัติตำบลมีความเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ	4.36	.712	มาก
4. การบริหารงานในองค์กรของนายก อบต. ยึดหลักนิติธรรมเป็นหลักในการบริหาร	4.48	.706	มาก
5. การออก กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งขององค์กรบริหารส่วนตำบลอยู่ในกรอบอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้	4.49	.690	มาก
รวมเฉลี่ย	4.46	.356	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ด้านหลักนิติธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อ อยู่ในระดับมากเช่นกัน ยกเว้นข้อที่ 1 การบริหารงานของนายก อบต. ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งของทางราชการอย่างเคร่งครัด อยู่ในระดับมากที่สุด และเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.67$) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 การออก กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งขององค์กรบริหารส่วนตำบลอยู่ในกรอบอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.49$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 2 การออกข้อบัญญัติของ อบต. เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของนายก และตามกฎหมายที่กำหนดไว้ ($\bar{X} = 4.31$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก
จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักคุณธรรมโดยภาพรวมและรายข้อ

การดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านหลักคุณธรรม			
1. การให้บริการประชาชนที่มารับบริการ โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ	4.45	.643	มาก
2. การปฏิบัติงานยึดมั่นในความถูกต้อง คุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนและผู้ได้บังคับบัญชา	4.41	.775	มาก
3. เคารพในสิทธิความเสมอภาคของประชาชน ผู้ได้บังคับบัญชา และประชาชนทั่วไป	4.32	.760	มาก
4. นายก อบต.ปฏิบัติตนภายใต้คุณธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ได้บังคับบัญชาและประชาชนทั่วไป	4.47	.653	มาก
5. นายก อบต. ยึดหลักคุณธรรมในการบริหารภายในองค์กร	4.73	.481	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.47	.321	มาก

จากตาราง 5 พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักคุณธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 5 นายก อบต. ยึดหลักคุณธรรมในการบริหารภายในองค์กร อยู่ในระดับมากที่สุดและเป็นข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมาคือข้อที่ 4 นายกอบต.ปฏิบัติตนภายใต้คุณธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ได้บังคับบัญชาและประชาชนทั่วไป ($\bar{X} = 4.47$) และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 3 เคารพในสิทธิความเสมอภาคของประชาชน ผู้ได้บังคับบัญชาและประชาชนทั่วไป ($\bar{X} = 4.32$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอเสด็จ จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความโปร่งใสโดยภาพรวมและรายข้อ

การดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านหลักความโปร่งใส			
1. นายก อบต.เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อ-จัดจ้าง ให้ประชาชนทราบโดยเปิดเผย	4.35	.587	มาก
2. นายก อบต.เปิดเผยข้อบัญญัติ ข้อบัญญัติงบประมาณให้ประชาชนทราบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด	4.25	.892	มาก
3. นายก อบต. เปิดเผยผลการดำเนินงานของ อบต. ให้ประชาชนทราบตามที่กฎหมายกำหนด	4.37	.814	มาก
4. นายก อบต. ได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบโครงการต่างๆ ของ อบต. เพื่อให้เกิดความโปร่งใส	4.44	.754	มาก
5. นายก อบต. มีการแต่งตั้งให้ประชาชนเข้ามาเป็นกรรมการตรวจรับงานจัดซื้อ-จัดจ้าง	4.45	.684	มาก
6. นายก อบต. ได้ประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของ อบต. ให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน	4.51	.658	มากที่สุด
7. นายก อบต. ได้ประกาศมติสภา อบต. ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ	4.59	.594	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.42	.241	มาก

จากตาราง 6 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความโปร่งใส โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 6 และ 7 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 7 นายก อบต. ได้ประกาศมติสภา อบต. ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.59$) รองลงมาคือ ข้อที่ 6 นายก อบต. ได้ประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของ

อบต. ให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน ($\bar{X} = 4.51$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 2 นายก
อบต.เปิดประกาศข้อบัญญัติ ข้อบัญญัติงบประมาณให้ประชาชนทราบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด
($\bar{X} = 4.25$)

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อําเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมและรายข้อ

การดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านหลักการมีส่วนร่วม			
1. นายก อบต. ได้จัดเวทีประชาคมเพื่อจัดแผนพัฒนาตำบล	4.40	.659	มาก
2. นายก อบต.เชิญให้ผู้ที่สนใจเข้ารับฟังและแสดงความคิดเห็นการประชุมสภา อบต.	4.41	.830	มาก
3. นายก อบต. ได้ให้ประชาคมหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อจัดจ้าง	4.44	.749	มาก
4. นายก อบต. ได้ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาตำบล	4.37	.713	มาก
5. นายก อบต. ได้แต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการตรวจรับงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล	4.56	.651	มากที่สุด
6. นายก อบต. ได้จัดทำโครงการต่าง ๆ ร่วมกับ อบต. ใกล้เคียง	4.60	.667	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.46	.324	มาก

จากตาราง 7 พบว่าความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักการมีส่วนร่วม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 5 และ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมาก โดย ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 6 นายก อบต. ได้จัดทำโครงการต่าง ๆ ร่วมกับ อบต. ใกล้เคียง ($\bar{X} = 4.12$) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 นายก อบต. ได้แต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการตรวจรับงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ($\bar{X} = 4.56$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 4 นายก อบต. ได้ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาตำบล ($\bar{X} = 4.37$)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวมและรายข้อ

การดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านหลักความรับผิดชอบ			
1. เมื่อมีความผิดพลาดในทางนโยบายนายก อบต.ยินดียอมรับผลกระทบนั้นด้วยความเต็มใจ	4.38	.634	มาก
2. นายก อบต.ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเสร็จตรงตามเป้าหมายของ อบต.	4.31	.894	มาก
3. นายก อบต.มีความรับผิดชอบในแผนงาน อบต. ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาตำบล	4.29	.699	มาก
4. การบริหารงานของนายก อบต.เป็นไปตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อสภาและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน	4.55	.608	มากที่สุด
5. นายก อบต.จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นไปเพื่อประโยชน์ของสังคมและชุมชน	4.70	.591	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.44	.285	มาก

จากตาราง 8 พบว่า พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความรับผิดชอบ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 4 และ 5 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 5 นายก อบต. จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นไปเพื่อประโยชน์ของสังคมและชุมชน ($\bar{X} = 4.70$) รองลงมาคือ ข้อที่ 4 การบริหารงานของนายก อบต. เป็นไปตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อสภาและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน ($\bar{X} = 4.55$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 3 นายก อบต.มีความรับผิดชอบในแผนงาน อบต. ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาตำบล ($\bar{X} = 4.29$)

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ด้านหลักความคุ้มค่าโดยภาพรวมและรายข้อ

การดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ความหมาย
ด้านหลักความคุ้มค่า			
1. นายก อบต. ได้จัดซื้อ-จัดจ้างเป็นไปอย่างประหยัดมีประโยชน์เหมาะสมกับงบประมาณที่จ่ายไป	4.41	.768	มาก
2. วัสดุและครุภัณฑ์ของ อบต. มีการจัดทำทะเบียนการเบิกจ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประโยชน์สูงสุด	4.48	.605	มาก
3. นายก อบต. จัดทำโครงการต่าง ๆ ครอบคลุมทุกหมู่บ้านอย่างทั่วถึง	4.30	.750	มาก
4. นาย กอบต. จัดสรรการใช้จ่ายงบประมาณกระจายลงสู่ชุมชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม	4.52	.670	มากที่สุด
5. นายกอบต. ได้ดำเนิน โครงการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชนเป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นความจำเป็นเร่งด่วน	4.43	.722	มาก
6. การใช้จ่ายงบประมาณของ นายก อบต. มีความเหมาะสมกับโครงการที่จัดทำ	4.73	.601	มากที่สุด
รวมเฉลี่ย	4.47	.280	มาก

จากตาราง 9 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ด้านหลักความคุ้มค่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อ 4 และ 6 อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนข้ออื่นๆอยู่ในระดับมากโดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อ 6 การใช้จ่ายงบประมาณของ นายก อบต. มีความเหมาะสมกับโครงการที่จัดทำ ($\bar{X} = 4.73$) รองลงมาคือ ข้อที่ 5 นายก อบต. ได้ดำเนินโครงการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชนเป็นอันดับแรก ซึ่งเป็นความจำเป็นเร่งด่วน ($\bar{X} = 4.43$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 3 นายก อบต. จัดทำโครงการต่าง ๆ ครอบคลุมทุกหมู่บ้านอย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 4.30$)

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ตาราง 10 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงาน
ตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ที่	ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1.	ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของ อบต. ให้มาก	31	34.83
2.	ควรจัดสรรงบประมาณให้ทั่วถึงทุกชุมชน	23	25.84
3.	ควรนำหลักธรรมาภิบาลใช้กับการบริหารงานบุคคลด้วย	14	15.73
4.	การใช้จ่ายงบประมาณ ควรมีความความโปร่งใส และคุ้มค่า	13	14.61
5.	ควรส่งเสริมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทุกคนถือปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลด้วย	8	8.99
	รวม	89	100

จากตาราง 10 พบว่า ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่มีความถี่สูงสุด คือ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของ อบต. ให้มาก (ร้อยละ 34.83) รองลงมา คือ ควรจัดสรรงบประมาณให้ทั่วถึงทุกชุมชน (ร้อยละ 25.84) และ ควรนำหลักธรรมาภิบาลใช้กับการบริหารงานบุคคลด้วย (ร้อยละ 15.73) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งผู้วิจัยจะสรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ
 - 5.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้
 - 5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 6,384 คน โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 คน แล้วทำการสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัยขึ้นเองโดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ และแก้ไขให้ถูกต้องตามเนื้อหา นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสตึก อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

จำนวน 30 คน ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำมาวิเคราะห์ความเชื่อมั่นโดยใช้สัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.8791

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยการนำแบบสอบถามไปแจกให้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 364 ฉบับ แล้วเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 364 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ด้วยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 วิเคราะห์ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาด้วยการแจกแจงความถี่และหาร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้ง 6 ด้านเช่นกัน โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงไปหาค่า คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ และ ด้านหลักความโปร่งใส

2. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ คือ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของ อบต. ให้มาก ควรจัดสรรงบประมาณให้ทั่วถึงทุกชุมชน และ ควรนำหลักธรรมาภิบาลใช้กับการบริหารงานบุคคลด้วย

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอเสถียร จังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้ทราบถึงความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ในด้านต่าง ๆ และมีประเด็นที่ค้นพบอันจะเป็นข้อมูลให้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะผู้บริหาร นำไปวางแผนปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานและการปฏิบัติงาน ซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอเสถียร ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบและ ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า โดยภาพรวม ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคมมีความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามหลักธรรมาภิบาล และดำเนินการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยได้มีการพัฒนาปรับปรุงระบบการบริหารจัดการ การบริการประชาชน และการดำเนินงานตามภารกิจหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่อง สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนในระดับที่น่าพอใจมาก ทั้งได้เปิดโอกาสให้ประชาชนและชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ทำให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคม เป็นประจำ ทำให้ประชาชนได้รับรู้รับทราบถึงการดำเนินงานตามแผนงาน โครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่องค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ได้กำหนดขึ้น ซึ่งการบริหารที่ดีนี้ มาจากการบริหารจัดการ การวางแผนของผู้บริหาร คือนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ส่งผลให้มีการแสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรจิต พิสัยพันธ์ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย ผลการศึกษาพบว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย มีระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ทั้ง 6 ด้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ โชตชัชวาลย์กุล (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ภูมิศึกษาเขตอำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้ง 6 ด้าน อยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนต์นันท์ โฉ่นารายณ์ (2551 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของนายกเทศมนตรี ตามหลักธรรมาภิบาล 6 หลัก คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วมหลักความรับผิดชอบ หลักประสิทธิภาพ พบว่า ความคิดเห็น

ของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลเมืองนางรอง ที่มีคอบทบาทหน้าที่ของนายกเทศมนตรี ตามหลักธรรมาภิบาล ทั้ง 6 หลัก มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพร ผ่องสุข (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ประชาชน โดยรวมและจำแนกตามระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนมีความคิดเห็นด้วยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งจากระดับความคิดเห็นของประชาชนที่แตกต่างนี้ อาจเนื่องมาจากสภาพพื้นที่และบริบทที่แตกต่างกัน โดยในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก มีพื้นที่ติดต่อกับตัวอำเภอสตึก และเขตเทศบาลตำบลสตึก ซึ่งมีลักษณะเป็นชุมชนเมือง จึงมีการพัฒนาและมีความเจริญมากพอสมควร ส่วนพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก พื้นที่โดยส่วนมากจะมีลักษณะเป็นชุมชนชนบท ประชาชนในพื้นที่อาจจะยังไม่ให้ความสนใจกับบทบาทการบริหารของผู้บริหารท้องถิ่นโดยเฉพาะเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จึงทำให้ระดับความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับปานกลาง

2. จากผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก ทั้ง 6 ด้าน ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณธรรม ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบและด้านหลักความคุ้มค่า เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X} = 4.478$) รองลงมาคือ ด้านหลักคุณธรรม ($\bar{X} = 4.474$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X} = 4.421$)

เมื่อพิจารณาและวิเคราะห์ด้านหลักความคุ้มค่า ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม สามารถดำเนินงานและบริหารจัดการงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นและปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ผลอย่างคุ้มค่า ตอบสนองความต้องการของประชาชนในระดับที่ดีมาก โดยเฉพาะในการจัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณเพื่อพัฒนาชุมชนและดำเนินงานตามโครงการต่างๆ สามารถก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและประชาชนอย่างแท้จริง สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชาติ ไชยชัชวาลย์กุล (2550 : 88) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลและนักการเมืองท้องถิ่นในการใช้หลักธรรมาภิบาลตามหลักความคุ้มค่าหรือประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรจิต พิสัยพันธ์ (2550 : 65) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย พบว่า ระดับการบริหารงานตามหลัก

ธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านหลักความมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจตุพร ผ่องสุข (2550 : 55) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง รายด้าน รวมทั้งด้านหลักความมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาและวิเคราะห์ด้านหลักความโปร่งใส ซึ่งประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ดำเนินงานและบริหารงานเป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของทางราชการ มีการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับกรดำเนินงาน โดยเฉพาะการจัดซื้อจัดจ้าง การให้โอกาสประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้มีการแสดงความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชาติ โชคชัยวาลย์กุล (2550 : 88) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าความคิดเห็นของพนักงานส่วนตำบลและนักการเมืองท้องถิ่นในด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุรจิต พิสัยพันธ์ (2550 : 71) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย พบว่า ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมากเช่นกัน แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดจากระดับค่าเฉลี่ยของทั้ง 6 ด้านแล้ว พบว่า ด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ยของด้านอื่น ๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพร ผ่องสุข (2550 : 56-57) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือด้านหลักความโปร่งใส

3. ข้อคิดเห็นและเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม โดยประชาชนต้องการให้ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ดำเนินการมากที่สุด คือ ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มาก ทั้งนี้เนื่องจาก ที่ผ่านมามีเพียงเฉพาะตัวแทนของชุมชน หรือคนบางกลุ่มที่เป็นผู้ใกล้ชิดกับผู้บริหารหรือสมาชิกสภาเท่านั้นที่ได้มีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมกับทางองค์การบริหารส่วนตำบล สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรจิต พิสัยพันธ์ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดหนองคาย โดยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญคือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมวางแผน และร่วมประเมินผล สำหรับข้อคิดเห็น

และข้อเสนอแนะที่ประชาชนต้องการให้ดำเนินการรองลงมา คือ ควรจัดสรรงบประมาณให้ทั่วถึงทุกชุมชน ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ อาจจะยังไม่ครอบคลุมทุกหมู่บ้านหรือชุมชน ทำให้ประชาชนยังไม่ได้รับความสะดวกสบายหรือการมีคุณภาพชีวิตที่ดีเท่าเทียมกันทั่วทุกพื้นที่ ส่วนประเด็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ประชาชนต้องการให้ดำเนินการรองลงมาอีก คือ ควรนำหลักธรรมาภิบาลใช้กับการบริหารงานบุคคลด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของการทำงานภายในหน่วยงานหรือองค์กร ทำให้เกิดความสามัคคีปรองดอง เกิดความเข้มแข็ง สอดคล้องตามแนวคิดของหลักธรรมาภิบาล ด้านการบริหารงานตามหลักคุณธรรม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ โชตชัชวาลย์กุล (2550 : 89) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยเสนอแนะให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารภายในองค์กร

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ ได้แนวทางในการปรับปรุงพัฒนาเพื่อเกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 6 ด้านเช่นกัน ผู้วิจัยจึงได้มีข้อเสนอแนะต่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม หรือผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ในภาพรวมทั้ง 6 ด้าน เพื่อที่จะนำไปดำเนินงานและบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ เกิดประสิทธิผล สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน ถึงในระดับมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อคำถามที่ความคิดเห็นของประชาชน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือข้อที่ 2 การออกข้อบัญญัติของ อบต. เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของนายก และตามกฎหมายที่กำหนดไว้ ดังนั้น ในการออกข้อบัญญัติต่าง ๆ นอกจากจะออกไปตามกฎหมายระเบียบแล้ว ควรที่จะพิจารณาให้สอดคล้องกับภาพความต้องการชุมชน โดยเฉพาะข้อบัญญัติเกี่ยวกับงบประมาณรายจ่าย หรืองบประมาณที่จัดสรรสำหรับสร้างสิ่งสาธารณูปโภค และ โครงสร้างพื้นฐาน นอกจากนี้ในการบังคับใช้กฎหมาย หรือระเบียบข้อบังคับ ควรเป็นไปด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ

2. ด้านหลักคุณธรรม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อคำถามที่ความคิดเห็นของประชาชน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือข้อที่ 3 การเคารพในสิทธิความเสมอภาคของประชาชน ผู้ได้บังคับบัญชาและประชาชนทั่วไป ดังนั้น จึงควรที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้แสดงความคิดเห็น ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน หรือบริหารงาน การยอมรับและนำความคิดเห็นเหล่านั้นมาพิจารณา จัดลำดับความสำคัญเพื่อดำเนินงาน พัฒนา ปรับปรุง แก้ไข ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ดำเนินการอย่างโปร่งใสเป็นธรรมและสามารถตรวจสอบได้ มีการกระจายอำนาจให้ข้าราชการหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มีส่วนร่วมต่อการบริหารจัดการภายในองค์กร เพื่อประสิทธิภาพของการทำงานภายใน องค์กรบริหารส่วนตำบล

3. ด้านหลักความโปร่งใส พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อคำถามที่ความคิดเห็นของประชาชน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อที่ 2 นายก อบต. ปิดประกาศข้อบัญญัติ ข้อบัญญัติงบประมาณให้ประชาชนทราบ หลักเกณฑ์ที่กำหนด ในส่วนของการดำเนินการปิดประกาศข้อบัญญัตินี้ ได้ดำเนินการตามระเบียบ และหลักเกณฑ์ แล้ว แต่อาจจะไม่ทั่วถึง หรือประชาชนส่วนใหญ่ไม่ได้ให้ความสนใจเท่าที่ควร จึงควรเร่งทำความเข้าใจ และทำการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับรู้ โดยเพิ่มช่องทางและความถี่ ในการประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น และที่เสนอแนะเพิ่มเติมคือ การดำรงไว้ซึ่งภาพลักษณ์การบริหาร จัดการ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์การบริหารจัดการที่โปร่งใส มีความชอบธรรม เป็นธรรม แล้วจะทำให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดี มีความเชื่อถือ ศรัทธา

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อคำถามที่ความคิดเห็นของประชาชน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อที่ 4 นายก อบต. ได้ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาตำบล ดังนั้น ในการเปิดโอกาสให้ประชาชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ผ่านมานั้น เป็นการดีอยู่แล้ว แต่ในด้านการประชุมจัดทำแผนพัฒนาตำบลนั้น ประชาชนทั่วไปยังมีโอกาสเข้าร่วมน้อย จะมีเฉพาะผู้นำชุมชนหรือตัวแทนชุมชนเท่านั้น จึงควรให้ประชาชนได้เข้าร่วมประชุมให้มากขึ้นกว่าเดิม และกระจายทั่วทุกหมู่บ้าน ชุมชน

5. ด้านหลักความรับผิดชอบ พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า มีข้อคำถามที่ความคิดเห็นของประชาชน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือ ข้อที่ 3 นายก อบต. มีความรับผิดชอบในแผนงาน อบต. ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาตำบล ดังนั้น ในการดำเนินงาน จึงควรมีการควบคุม ดูแล และมีความชัดเจนเป็น ไปตามวัตถุประสงค์ของงาน

หรือโครงการ ที่สำคัญก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมมากที่สุด การดำเนินงานหรือโครงการและการจัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ ต้องให้ครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ ตามสภาพปัญหา สภาพความต้องการ และความจำเป็น ในส่วนของการดำเนินงานของนายก หรือผู้บริหาร ทั้งการปฏิบัติหน้าที่ และการบริหารจัดการ ต้องมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อตนเองและองค์กร

6. ด้านหลักความคุ้มค่า พบว่า ประชาชนมีความคิดเห็น อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีข้อคำถามที่ความคิดเห็นของประชาชน มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าข้ออื่น ๆ คือข้อที่ 3 นายก อบต. จัดทำโครงการต่าง ๆ ครอบคลุมทุกหมู่บ้านอย่างทั่วถึง ดังนั้น การดำเนินงานหรือโครงการและการจัดสรรงบประมาณลงพื้นที่ ต้องให้ครอบคลุมทั่วทุกพื้นที่ ตามสภาพปัญหา สภาพความต้องการ และความจำเป็น และเมื่อดำเนินการแล้วต้องมีการควบคุม ดูแล ตรวจสอบให้การดำเนินงานนั้นมีประสิทธิภาพ คุ้มค่ากับงบประมาณที่จ่าย และคุ้มค่ากับการใช้ประโยชน์ด้วย

7. จากผลการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ทั้ง 6 ด้าน พบว่า ด้านหลักความโปร่งใส มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล จึงควรที่จะมีการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงาน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ และตรวจสอบการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในทุกด้าน มีการสรุปและรายงานผลการปฏิบัติงาน การดำเนินงานตามแผนหรือโครงการต่าง ๆ การใช้จ่ายงบประมาณ โดยประชาสัมพันธุ์ให้ประชาชนทราบอย่างเปิดเผยและทั่วถึง ทั้งการดำเนินงานด้านอื่น ๆ ให้เป็นไปตามขั้นตอน ตามระเบียบของทางราชการ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาดึงการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือของเทศบาลอื่น ๆ
2. ควรทำการศึกษาการวัดระดับความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล อื่นๆ และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ในอำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกศักดิ์ แสงเงินอ่อน. (2546). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลตำบลเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กัลยา เนติประวัติ. (2544). การยอมรับรูปแบบการจัดองค์การทางสังคมแบบใหม่ตามหลักการบริหาร กิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีในองค์การภาครัฐ : ศึกษากรณีสำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กิติมา ปรีดีคิลก. (2539). ทฤษฎีการบริหารองค์การ. กรุงเทพฯ : ธนการพิมพ์.
- โกวิท พวงงาม. (2544). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดบุรีรัมย์. (2550). ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดบุรีรัมย์ เรื่อง จำนวนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2550. บุรีรัมย์
- จักษ์ พันธุ์ชูเพชร. (2545). การเมืองและการปกครองไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : มาซ็คพับลิชซิง.
- จตุพร ผ่องสุข. (2550). การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกสว่าง อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ ร.ป.ม. สาขานโยบายสาธารณะ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย มหาสารคาม.
- เจริญผล สุวรรณโชติ. (2542). ทฤษฎีการบริหาร. กรุงเทพฯ : อักษรไทย.
- ชยากร เทชะบัวรุ่ง. (2544). ความคิดเห็นของประชาชนต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดศรีสะเกษ. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ฉวีชัยรัฐ วรเทพพิพิงษ์. (2540). กำหนดและวิเคราะห์นโยบายสาธารณะ. กรุงเทพฯ : สมาธรรม.
- นิภา จักรสมศักดิ์. (2545). ความคิดเห็นและความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการเมืองน่าอยู่ ในเขตเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย. สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. : http://library.cmu.ac.th/digital_collection/theses/.

- นพมาศ ชีระเวทิน. (2539). **จิตวิทยาสังคมกับชีวิต**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปริญญา เทวานฤมิตรกุล. (2544). **สิทธิเสรีภาพการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน**. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- ประเวศ วะสี. (2542). **ยุทธศาสตร์ชาติ**. กรุงเทพมหานคร : สำนักกองทุนเพื่อสังคมธนาคารออมสิน
- พนัส หันนาคินทร์. (2542). **หลักการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชย์
- เสริมชัย ชยมงคล. (2539). **การบริหารวัด**. กรุงเทพฯ : พุทธภาวนาวิชชาธรรมกาย.
- “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2537.” (2546, 22 ธันวาคม).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 111 ตอนที่ 124 ก
- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546.(2546.9 ตุลาคม).
ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก
- พวงทอง โยธาใหญ่. (2545). **การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน** (ออนไลน์).
แหล่งที่มา : <http://www.library.cmu.ac.th>
- มนัสนันท์ โต้นาราชณ์. (2551). **ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อบทบาทหน้าที่ตามหลัก
ธรรมาภิบาลของนายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์**. ภาคนิพนธ์ ปร.ม.
(สาขารัฐประศาสนศาสตร์).บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- รสคนธ์ รัตนเสริมพงศ์. (2546). **เอกสารการสอนชุดวิชาการบริหารท้องถิ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : น้ากั้ง.
- วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. (2536). **การบริหารงานพัฒนาชนบท การพัฒนาขีดความสามารถใน การบริหาร
งานพัฒนาสภาตำบล : สาเหตุและแนวทางแก้ไข**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์
โอเคียนส โตร์.
- (2541). **การบริหารเมืองหลวงและการบริหารท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.
พรินติ้งเฮ้า.
- ศรีสมบุญ แยมกมล. (2538). **ความคิดเห็นของข้าราชการต่อศักยภาพในการบริหารงานสภาตำบล
ภายใต้พระราชบัญญัติสภาตำบล พ.ศ.2537 : ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดฉะเชิงเทรา**. ภาคนิพนธ์
ศศ.ม. (พัฒนาสังคม). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

สถาบันพระปกเกล้า : การปกครองท้องถิ่นไทย. (2548). (ออนไลน์). แหล่งที่มา
://www.kpilearning.com/e_learning/lms/e_learning; ปรับปรุงครั้งล่าสุด
เมื่อ 5 มิถุนายน 2548.

สุกิจ เหลืองสกุลไทย. (2549). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อการเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ศึกษา
เฉพาะกรณีเทศบาลเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ. ภาคนิพนธ์ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม).**
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

เสริมชัย ชยมงคลโต. (2539). การบริหารวัด. กรุงเทพฯ : พุทธภาวนาวิชาธรรมกาย.

สมชาย ภคภาสน์วิวัฒน์. (2543). การบริหารเชิงกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : อมรินทร์.

สมยศ นาวิการ. (2536). การบริหาร. กรุงเทพฯ : ธรรมสารการพิมพ์

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). **มาตรฐานโรงเรียนสำนักงานสำนักงาน
คณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ 2541.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สุทธิ สุทธิสมบูรณ์ และสมาน รังสีโยกฤษณ์. (2537). **การแบ่งส่วนราชการและการจัดอัตรากำลัง.**
กรุงเทพฯ : สำนักงานสวัสดิการข้าราชการพลเรือน. สำนักงานสวัสดิการสำนักงานข้าราชการ
พลเรือน.

สุรจิต พิสัยพันธ์. (2550). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล
ในเขตจังหวัดหนองคาย. ขอนแก่น. รายงานการศึกษาอิสระ รป.ม. (สาขาวิชาการปกครอง
ท้องถิ่น). วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**

สำนักงานปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม. (2550). **แผนพัฒนาสามปี 2550-2552. บุรีรัมย์.**

อภิชาติ ไชยชัชวาลย์กุล. (2550). **การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล
กรณีศึกษาเขตอำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี. รายงานการศึกษาอิสระ รป.ม.
(สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น). วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**

อเนก เหล่าธรรมทัศน์. (2545). **ประชาธิปไตยท้องถิ่น. นนทบุรี : มิติใหม่.**

อมร รักษาศักดิ์. (2543). **ประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน. กรุงเทพฯ : การ์นด์.**

อินทร์ดีน ยอดบางเตย. (2547). **ธรรมนูญ. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้ากรู๊ป.**

อุทัย หิรัญโค. (2535). **การปกครองท้องถิ่นไทย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์.**

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๘๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ค.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สมมาตร ผลเกิด

ด้วย นายธนินทร์ วรพัฒน์ผลุง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ ประจักษ์ คณะวัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอขออนุญาตจากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุญาตและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๘๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบขออนุญาตเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.ผดุงชาติ ยงค์

ด้วย นายณรินทร์ วัฒนผดุง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คณะวัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอขออนุญาตจากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดอนุญาตและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ ๙/๙

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คို့ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/๖๘๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิตยา บรรณประสิทธิ์

ด้วย นพณรินทร์ วรพัฒนพงศ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสนิม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประจักษ์ คณะวัน เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในเรื่องนี้อย่างดียิ่ง จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการทำการวิจัยและศึกษาข้อมูลครั้งนี้ เพื่อให้ผู้ทำการวิจัยจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดอนุเคราะห์และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๑๕๖

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ข.

หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๘๖๐

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จيزة ต.ในเมือง อ.เมืองบุรีรัมย์
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๖ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือในการวิจัย

เรียน นายกองค้การบริหารส่วนตำบลศึก

ด้วย นายณรินทร์ วรรณผดุง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์ เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค้การบริหารส่วนตำบลนิคม อังเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นประธานกรรมการควบคุมการศึกษาเห็นว่า ในการนี้นักศึกษามีความประสงค์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยที่จะใช้กับกลุ่มตัวอย่างจริง เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ดังนั้นจึงขออนุญาตให้ นายณรินทร์ วรรณผดุง ทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับกำหนดการทำงานผู้ทำการวิจัยจะประสานในรายละเอียดอีกครั้ง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ งพ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐ ๔๔๖๑ ๑๒๒๑, ๐ ๔๔๖๐ ๑๖๑๖ คို့ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐ ๔๔๖๑ ๒๘๕๘

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ที่ ศธ ๐๕๔๕.๑๑/ว ๘๘๓.๑

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ถ.จระ ต.ในเมือง อ.เมือง
จ.บุรีรัมย์ ๓๑๐๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

เรียน นายกองจัดการบริหารส่วนตำบลนิคมอำเภอสตึก

ด้วย นายณรินทร์ วรพัฒน์ผดุง นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ กำลังศึกษาและทำภาคนิพนธ์เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองจัดการบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี รองศาสตราจารย์ประชัน คະเนวัน เป็นประธานที่ปรึกษาภาคนิพนธ์ โดยการนี้ นักศึกษามีความประสงค์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามผู้เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นักศึกษาเข้าเก็บข้อมูลในหน่วยงานของท่านด้วย

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

๙ ๒๒

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทียบ ละอองทอง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร ๐๔๔๖๑ ๑๒๒๑ ต่อ ๓๘๐๖

โทรสาร ๐๔๔๖๑ ๒๘๕๘

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Buriram Rajabhat University

ภาคผนวก ง

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิจัยด้านรัฐประศาสนศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา เรื่องความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม ใน 6 หลัก ดังนี้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับคือ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย และ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Form) เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม สำหรับข้อมูลที่ได้จะใช้เพื่องานวิจัยเท่านั้น นอกจากนี้คำตอบของท่านจะไม่มีผลใด ๆ ต่อการดำเนินงานกิจกรรมในชุมชนของท่าน

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

นายธนินทร์ วรพัฒน์ผดุง

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขา รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง
เกี่ยวกับตัวท่าน เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงการการบริหารงานของนายกองค์การบริหารส่วน
ตำบลนิคม ซึ่งคำตอบนี้จะไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านแต่อย่างใด

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

ชาย หญิง

2. อายุ

18 - 23 ปี 24-29 ปี
 30 - 35 ปี 36-41 ปี
 42 - 47 ปี 48-53 ปี
 54 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ประถมศึกษา มัธยมศึกษา
 ปวช./ปวส. ปริญญาตรี
 สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ เกษตรกรรม
 รับจ้างทั่วไป ค้าขาย/ประกอบธุรกิจ
 แม่บ้าน นักศึกษา
 อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. รายได้ต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท	☐ 5,001-10,000 บาท
☐ 10,001-15,000 บาท	☐ 15,001-20,000 บาท
☐ มากกว่า 20,000 บาท	

ตอนที่ 2 ความความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิกม อำเภอเสด็จ จังหวัดบุรีรัมย์

คำชี้แจง ให้ท่านทำเครื่องหมาย / ในช่องว่างตามความเป็นจริง

1	แทน	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
2	แทน	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
3	แทน	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
4	แทน	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
5	แทน	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
หลักนิติธรรม					
1. การบริหารงานของนายก อบต. ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ คำสั่งของทางราชการอย่างเคร่งครัด					
2. การออกข้อบัญญัติของ อบต. เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของนายก และตามกฎหมายที่กำหนดไว้					
3. การบังคับใช้ข้อบัญญัติตำบลมีความเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติ					
4. การบริหารงานในองค์กรของนายก อบต. ยึดหลักนิติธรรมเป็นหลักในการบริหาร					
5. การออก กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในกรอบอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้					

ข้อคำถาม	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
หลักคุณธรรม					
1. การให้บริการประชาชนที่มารับบริการ โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ					
2. การปฏิบัติงานยึดมั่นในความถูกต้อง คุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชนและผู้ได้บังคับบัญชา					
3. เคารพในสิทธิความเสมอภาคของประชาชน ผู้ได้บังคับบัญชาและประชาชนทั่วไป					
4. นายก อบต.ปฏิบัติตนภายใต้คุณธรรมเป็นแบบอย่างที่ดีของ ผู้ได้บังคับบัญชาและประชาชนทั่วไป					
5. นายกอบต.ยึดหลักคุณธรรมในการบริหารภายในองค์กร					
หลักความโปร่งใส					
1. นายก อบต.เปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อ-จัดจ้าง ให้ประชาชนทราบ โดยเปิดเผย					
2. นายก อบต.เปิดเผยข้อมูลข้อบัญญัติ ข้อบัญญัติงบประมาณ ให้ประชาชนทราบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด					
3. นายก อบต. เปิดเผยผลการดำเนินงานของ อบต. ให้ประชาชนทราบตามที่กฎหมายกำหนด					
4. นายก อบต. ได้จัดตั้งคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบโครงการ ต่าง ๆ ของ อบต. เพื่อให้เกิดความโปร่งใส					
5. นายก อบต. มีการแต่งตั้งให้ประชาชนเข้ามาเป็นกรรมการ ตรวจสอบงานจัดซื้อ-จัดจ้าง					
6. นายก อบต. ได้ประชาสัมพันธ์บทบาทหน้าที่ของ อบต. ให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน					
7. นายก อบต. ได้ประกาศมติสภา อบต. ให้ประชาชนได้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อความ	ระดับการปฏิบัติ				
	5	4	3	2	1
หลักการมีส่วนร่วม					
1. นายก อบต. ได้จัดเวทีประชาคมเพื่อจัดแผนพัฒนาตำบล					
2. นายก อบต. เชิญให้ผู้ที่สนใจเข้ารับฟังและแสดงความคิดเห็นการประชุมสภา อบต.					
3. นายก อบต. ได้ให้ประชาคมหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดซื้อ-จัดจ้าง					
4. นายก อบต. ได้ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมจัดทำแผนพัฒนาตำบล					
5. นายก อบต. ได้แต่งตั้งประชาชนเข้าเป็นกรรมการตรวจรับงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล					
6. นาย กอบต. ได้จัดทำโครงการต่างๆร่วมกับอบต. ใกล้เคียง					
หลักความรับผิดชอบ					
1. เมื่อมีความผิดพลาดในทางนโยบายนายก อบต. ยินดียอมรับผลกระทบนั้นด้วยความเต็มใจ					
2. นายก อบต. ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเสร็จตรงตามเป้าหมายของ อบต.					
3. นายก อบต. มีความรับผิดชอบในแผนงาน อบต. ให้เป็นไปตามแผนพัฒนาตำบล					
4. การบริหารงานของนายก อบต. เป็นไปตามนโยบายที่แถลงไว้ต่อสภาและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน					
5. นายก อบต. จัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีเป็นไปเพื่อประโยชน์ของสังคมและชุมชน					

ภาคผนวก จ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

เรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล
ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนิคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
Q1.1	138.7667	133.4954	.3175	.8773
Q1.2	138.3000	128.7000	.6503	.8713
Q1.3	138.7667	127.1506	.5394	.8725
Q1.4	138.5000	131.7069	.3213	.8777
Q1.5	138.6667	127.1954	.5830	.8716
Q2.1	138.2667	132.8920	.4378	.8754
Q2.2	138.2667	128.8920	.7421	.8706
Q2.3	137.8000	133.8207	.3529	.8767
Q2.4	138.0333	128.2402	.5955	.8717
Q2.5	138.3000	127.7345	.6204	.8712
Q3.1	138.1000	135.6103	.1473	.8813
Q3.2	138.7333	136.6161	.0973	.8823
Q3.3	138.8667	135.3609	.1678	.8807
Q3.4	138.2667	127.1678	.5204	.8729
Q3.5	137.9000	134.7138	.2016	.8800
Q3.6	138.0667	132.5471	.2870	.8785
Q3.7	138.3333	132.0920	.3756	.8763
Q4.1	138.1000	132.3690	.4218	.8755
Q4.2	137.9333	131.4437	.4027	.8757
Q4.3	137.9333	129.6506	.5426	.8730
Q4.4	138.1667	128.8333	.4428	.8749
Q4.5	138.0667	128.9609	.4938	.8737
Q4.6	138.1333	132.5333	.4176	.8756
Q5.1	138.5000	127.9138	.6922	.8704
Q5.2	138.1667	134.9023	.1658	.8814
Q5.3	138.2000	138.5793	.0112	.8827
Q5.4	138.3667	133.0678	.3891	.8761
Q5.5	138.3667	131.4816	.3956	.8759
Q6.1	138.0000	131.1724	.4878	.8743
Q6.2	138.0667	128.7540	.6602	.8712
Q6.3	138.0333	131.9644	.3765	.8762
Q6.4	138.2333	132.8057	.2478	.8798
Q6.5	137.9000	133.1276	.3926	.8761
Q6.6	138.2000	133.9586	.2808	.8781

N of Cases = 30.0

N of Items = 34

Alpha = .8791

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายณรินทร์ วรพัฒน์ผดุง
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 2 ตุลาคม พ.ศ. 2527
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	108 ถนนสตึกสำราญ อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์ 31150 โทรศัพท์ 0 4468 1099
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2549 เศรษฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2552 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์